

Nota

Actuariële en bedrijfstechnische nota

Solidaire premieregeling – 30 juni 2026

INHOUD

1.	INLEIDING	1
2.	MISSIE, VISIE EN STRATEGIE.....	2
3.	INTERNE ORGANISATIE	3
	Bestuur	3
	Beleggingscommissie	3
	Verantwoordingsorgaan.....	4
	Klachtencommissie.....	4
	Raad van toezicht.....	4
	Sleutelfunctiehouders	4
	Privacy officer	5
	Compliance officer gedragscode	5
	Vastlegging interne organisatie	5
4.	EXTERNE ORGANISATIE	7
	Pensioenbureau	7
	Pensioenadministrateur	7
	Fiduciair vermogensbeheerder	7
	Custodian	8
	Beleggingsadministrateur	8
	Adviserend actuaris	9
	Certificerend actuaris.....	9
	Accountant	9
	Beleggingsadviseur	9
	ALM consultant.....	9
	Communicatiedeskundige	9
6.	INTERNE BEHEERSING	10
	Statuten en reglementen	10
	Beheerssysteem bestuur.....	10
	Crisisplan	10
	Code pensioenfondsen.....	10
	Toezicht bestuur	10
	Geschiktheid.....	11
	Diversiteit	11
	Beloningsbeleid	12

Zelfevaluatie	12
Integriteitsbeleid	12
Privacybeleid	12
Klachtenregeling	12
Tekenbevoegdheid	13
7. RISICOMANAGEMENT	14
8. RISICOHouding	15
Risicohouding	15
Proces voor vaststelling risicohouding	15
Risicomaatstaf opbouwfase en lange termijn risicomaatstaf uitkeringsfase	15
Risicomaatstaf korte termijn uitkeringsfase	16
Verwachtingsmaatstaf	16
Beleid jaarlijkse toetsing maatstaven	16
9. BELEGGINGSBELEID	18
Doelstelling beleggingsbeleid	18
Beleggingscyclus	18
Opzet en uitgangspunten van het beleggingsbeleid	19
Strategische beleggingsbeleid	20
Opzet resultaatanalyse	24
Noodprocedure beleggingen	24
10. EIGEN RISICOBEOORDELING	25
11. HOOFDLIJNEN UITVOERINGSOVEREENKOMST	26
Aangesloten ondernemingen	26
Informatieverstrekking Vopak	26
Verschuldigde bijdrage	26
Toets op kostenneutraliteit	27
Achterstand betalingen en betalingsvoorbehoud Vopak	27
Rekening courant	27
Wijziging pensioenreglement	27
12. HOOFDLIJNEN SOLIDAIRE PREMIEREGELING	28
Biometrisch beschermingsrendement micro-lang-leven-risico	31
Resultaat op micro-lang-leven-risico (overrendement micro-lang-leven-risico)	32
Biometrisch beschermingsrendement macro-lang-leven-risico	32
Verwerking van effecten van een actualisatie van overige actuariële grondslagen	32
14. SOLIDARITEITSBELEID	33
15. UITKERINGENBELEID	34
Uitkering vóór pensioendatum	34
Uitkering op pensioeningangsdatum	34
Geheugenloze spreidingsmethode	35
Verwerking overrendementen	35
Jaarlijkse aanpassing pensioenuitkering	36
Peildatum	36

16.	BIJDRAGEBELEID.....	37
	Vaststelling beschikbare bijdrage	37
	Vaststelling risicobijdragen	37
	Opslag uitvoeringskosten	37
	Opslag vereist eigen vermogen	38
	Eigen bijdrage deelnemer.....	38
	Overzicht verschuldigde (risico)bijdragen en opslagen	38
17.	BALANS EN WAARDERINGSGRONDSLAGEN	39
	Waarderingsgrondslagen beleggingen	39
	Technische voorzieningen	39
	Bestemmings- en algemene reserves	42
18.	COMMUNICATIEBELEID	45
19.	UITBESTEDINGSBELEID.....	46
	Beleid ICT en informatiebeveiliging	47
20.	HERVERZEKERING	48

BIJLAGEN

B1 - ORGANOGRAM

B2 - PENSIOENFONDSORGANEN EN DESKUNDIGEN

B3 - TECHNISCHE UITGANGSPUNTEN

1

B4 - VERKLARING BELEGGINGSBEGINSELEN.....

1

B5 – TARGET OPERATING MODEL.....

1

B6 - CRISISPLAN.....

1

Document

Vastgesteld in de bestuursvergadering van 30 juni 2026

G:\Shared drives\HQ Global Pensions\Von01-Pensioenzaken\Pfds. Vopak\ABTN\ABTN 2026 nw\ABTN 2026 nw.docx

1. INLEIDING

Stichting Pensioenfonds Vopak (hierna het pensioenfonds) is een ondernemingspensioenfonds als bedoeld in de Pensioenwet. Het pensioenfonds voert de pensioenregeling uit van (in een groep verbonden ondernemingen van) Koninklijke Vopak N.V. Hierbij realiseert het pensioenfonds op 1 juli 2026 de overgang naar een solidaire premieregeling waarin alle tot 1 juli 2026 opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen zijn ingebracht.

In de actuariële en bedrijfstechnische nota legt het bestuur van het pensioenfonds de wijze vast waarop invulling wordt gegeven aan de nieuwe uitvoeringsovereenkomst en de beheerste en integere bedrijfsvoering alsmede de regels ten aanzien van de solidariteitsreserve, de verdeelregels, het projectierendement en de risicohouding.

De actuariële en bedrijfstechnische nota is, na positief advies van het verantwoordingsorgaan, door het bestuur vastgesteld op 16 juni 2026 en vervangt de voorgaande nota. De overgang naar de solidaire premieregeling heeft geleid tot een grondige herziening. In de actuariële en bedrijfstechnische nota worden de volgende onderwerpen behandeld:

- missie, visie en strategie;
- interne en externe organisatie;
- interne beheersing;
- risicohouding;
- beleggingsbeleid;
- eigen risicobeoordeling;
- hoofdlijnen uitvoeringsovereenkomst;
- hoofdlijnen solidaire premieregeling;
- solidariteitsbeleid;
- uitkeringenbeleid;
- bijdragebeleid;
- balans en waarderingsgrondslagen;
- communicatiebeleid;
- uitbestedingsbeleid;
- herverzekering.

In deze ABTN worden de definities gehanteerd uit de Pensioenwet, de statuten van het pensioenfonds en het reglement van de solidaire premieregeling.

2. MISSIE, VISIE EN STRATEGIE

Het pensioenfonds heeft als doelstelling het verlenen van pensioenen aan deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden op basis van de overeengekomen solidaire premieregeling. Aan deze doelstelling wordt invulling gegeven door een herkenbaar, evenwichtig en zorgvuldig vormgegeven beleid te voeren waarbij zoveel mogelijk recht wordt gedaan aan de verwachtingen van alle belanghebbenden.

Het pensioenfonds streeft naar een pensioendoelstelling van 75% van de (geïndexeerde) gemiddelde pensioengrondslag over een volledige diensttijd. De kans dat dit niveau wordt behaald dient minimaal 50% te bedragen. Voor een volledige diensttijd wordt uitgegaan van een dienstverband van 43 jaar.

In het verlengde van de doelstelling is als missie het zorgvuldig uitvoeren van de solidaire premieregeling ten behoeve van deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden geformuleerd. De kernwaarden die het pensioenfonds hanteert bij het vormgeven van deze missie zijn 'betrouwbaar', 'deskundig, professioneel' en 'transparant'.

De toekomstvisie is gebaseerd op de volgende beschouwingen:

- het evenwichtig behartigen van de belangen van alle betrokken partijen in lijn met wet- en regelgeving, statuten en reglementen;
- het kwalitatief hoogwaardig en efficiënt uitvoeren van de solidaire premieregeling;
- de krachtige werking van het bestuursmodel met vertegenwoordiging van werkgevers, werknemers en pensioengerechtigden in de pensioenfondsorganen met kernwaarden als gezamenlijkheid, betrokkenheid, collegialiteit en ruimte;
- het continueren van de historisch goede relatie met Vopak en het waarborgen van de positieve en betrouwbare reputatie richting belanghebbenden;
- het inspelen op de actualiteit en streven naar een duurzame en financieel gezonde positie met een optimaal lange-termijn-perspectief in goede en slechte tijden.

De toekomstvisie wordt mede ingevuld door te investeren in verdere professionalisering, deel te nemen aan interne en externe discussies over pensioenen en het volgen van landelijke ontwikkelingen op pensioengebied. De strategie die hierbij wordt gevolgd vormt een leidraad waarvan bewust kan worden afgeweken als de omstandigheden daartoe aanleiding geven.

Het bestuur voert periodiek evaluaties uit op de strategie van het pensioenfonds. Een volgende evaluatie is in 2027 gepland na de volledige afronding van de transitie naar de solidaire premieregeling per 1 juli 2026. Tot deze evaluatie vormt de in 2019 geformuleerde strategie het uitgangspunt voor het pensioenfonds. De hierin geformuleerde missie, visie en strategie is hiervoor toegelicht.

3. INTERNE ORGANISATIE

Bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het besturen van het pensioenfonds, het adequaat voorlichten van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden, het uitvoeren van de solidaire premieregeling, het voeren van het financieel beheer, het beheer van het pensioenvermogen en het beheersen van risico's die het pensioenfonds loopt.

Het bestuur is paritair samengesteld en bestaat uit acht leden. De helft van de bestuursleden wordt voorgedragen door Vopak (werkgeversleden). Van de overige bestuursleden worden er twee voorgedragen door de deelnemersleden in het verantwoordingsorgaan (deelnemersleden) en twee door de pensioengerechtigden in het verantwoordingsorgaan (pensioengerechtigde leden). Het bestuur heeft de mogelijkheid om aspirant bestuursleden aan te wijzen.

De zittingsduur voor elk bestuurslid bedraagt in beginsel vier jaar. Indien deze zittingsduur leidt tot een overschrijding van de maximale zittingsduur dan loopt de zittingsduur tot de datum waarop de maximale zittingsduur wordt bereikt. De maximale zittingsduur van een bestuurslid bedraagt gerekend vanaf 1 januari 2024 acht jaar. Het bestuur kan op eigen initiatief onder bijzondere omstandigheden na afloop van de maximale zittingsduur een extra termijn van maximaal vier jaar toestaan. Ten behoeve van het (her)benoemen van een bestuurslid is een benoemingsprocedure opgesteld.

Het bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dat wenselijk acht of dat ten minste twee bestuursleden dat verlangen, doch minimaal tweemaal per jaar. Gemiddeld komt het bestuur tienmaal per jaar in vergadering bijeen. Bij de vergaderingen van het bestuur is in ieder geval het pensioenbureau vertegenwoordigd en mogen twee leden van het verantwoordingsorgaan als toehoorder aanwezig zijn. Het bestuur belegt voorts tweemaal per jaar een vergadering met het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht.

De samenstelling van het bestuur voldoet ten aanzien van de verschillende aandachtsgebieden aan de criteria, zoals vastgelegd in de beleidsnota geschiktheid. Het bestuur draagt er zorg voor dat de deskundigheid van het bestuur, en eventuele anderen die het beleidsproces ondersteunen, voldoende is met het oog op de belangen van de bij het pensioenfonds betrokken partijen.

Het bestuur heeft de volgende bestuurscommissies ingesteld: communicatiecommissie, uitbestedingscommissie en de commissie nieuw pensioenstelsel. De leden van de commissies zijn bij voorkeur bestuursleden. De bestuurscommissies ondersteunen het bestuur op de verschillende aandachtsgebieden.

Het bestuur wordt geadviseerd door het pensioenbureau, het verantwoordingsorgaan en de beleggingscommissie. De raad van toezicht staat het bestuur bij met raad. Voorts laat het bestuur zich terzijde staan door een adviserend actuaire, een certificerende actuaire, een accountant en, naar behoefte, andere externe deskundigen.

Beleggingscommissie

De beleggingscommissie heeft een voorbereidende en adviserende rol inzake het (strategisch) beleggingsbeleid naar het bestuur en monitort de tactische en operationele invulling van het beleggingsbeleid door de (fiduciële) vermogensbeheerder.

Het bestuur wordt, voor wat betreft het beleggingsbeleid, ondersteund door de beleggingscommissie, waarin de directeur van het pensioenbureau en drie externe deskundigen zitting hebben. De externe deskundigen worden benoemd door het bestuur voor een zittingsduur van vier jaar. Herbenoeming als lid van de beleggingscommissie is voor de directeur van het pensioenbureau onbeperkt en voor de overige leden van de beleggingscommissie in principe tweemaal mogelijk.

Het pensioenfonds kent een selectieprocedure voor (nieuwe) leden van de beleggingscommissie, waarin mede zijn opgenomen de benodigde competenties, kennis en vaardigheden. Deze karakteristieken worden door het bestuur gewogen bij de selectie van nieuwe leden of bij herbenoeming van leden van de beleggingscommissie.

De beleggingscommissie komt minimaal viermaal per jaar bijeen. Bij de vergaderingen van de beleggingscommissie zijn twee bestuursleden als toehoorder aanwezig. De sleutelfunctiehouder risicobeheer die tevens bestuurslid is, is bij voorkeur een van de toehouders.

Verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan is bevoegd een oordeel te geven over het handelen van het bestuur, het gevoerde beleid en de beleidskeuzes voor de toekomst. Voorts wordt het verantwoordingsorgaan door het bestuur in staat gesteld om advies uit te brengen over aangelegenheden die het pensioenfonds betreffen.

Het pensioenfonds kent een adviesorgaan in de vorm van een verantwoordingsorgaan, bestaande uit maximaal elf leden. Eén lid van het verantwoordingsorgaan wordt aangewezen door Vopak (werkgeverslid). De overige leden van het verantwoordingsorgaan zijn naar evenredigheid van het aantal deelnemers en pensioengerechtigden verdeeld. Deze leden worden door en uit de deelnemers respectievelijk door en uit de pensioengerechtigden gekozen.

De zittingsduur van de leden van het verantwoordingsorgaan is in beginsel vier jaar, aftredende leden kunnen direct worden herkozen. Indien deze zittingsduur leidt tot een overschrijding van de maximale zittingsduur dan loopt de zittingsduur tot de datum waarop de maximale zittingsduur wordt bereikt. De maximale zittingsduur van een lid van het verantwoordingsorgaan bedraagt twaalf jaar, maar gerekend vanaf 1 januari 2024 acht jaar. Het verantwoordingsorgaan kan op eigen initiatief onder bijzondere omstandigheden na afloop van de maximale zittingsduur een extra termijn van maximaal vier jaar toestaan.

Het verantwoordingsorgaan en het bestuur komen gezamenlijk minimaal tweemaal per jaar bijeen. Het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht komen gezamenlijk minimaal eenmaal per jaar bijeen. Voorts vergadert het verantwoordingsorgaan zo dikwijls als het dagelijks bestuur (voorzitter en secretaris) nodig acht of ten minste drie leden van het verantwoordingsorgaan verlangen, doch minimaal tweemaal per jaar.

Klachtencommissie

De klachtencommissie wordt gevormd indien bij het bestuur van het pensioenfonds bezwaar wordt aangetekend tegen een besluit op een klacht dat door de pensioenadministrateur werd genomen.

De klachtencommissie bestaat uit twee bestuursleden en één lid van het verantwoordingsorgaan. De klachtencommissie geeft – tenzij onderzoek of hulp van deskundigen nodig is – binnen 6 weken een gemotiveerd oordeel op het bezwaar. Indien betrokkene niet tevreden is met het oordeel van de klachtencommissie kan voorlegging bij de geschilleninstantie of burgerlijke rechter plaatsvinden.

Raad van toezicht

De raad van toezicht houdt toezicht op het beleid van het bestuur, de effectiviteit van het bestuur en de algemene gang van zaken in het pensioenfonds. Daarnaast heeft de raad van toezicht goedkeuringsrecht op een aantal bestuursbesluiten en wordt de raad van toezicht om advies gevraagd bij significante wijzigingen op een aantal onderwerpen.

De raad van toezicht bestaat uit drie onafhankelijke personen die op geen enkele wijze, anders dan uit hoofde van hun lidmaatschap van de raad van toezicht, betrokken zijn bij (het functioneren van) het pensioenfonds. De leden van de raad van toezicht worden benoemd door het bestuur op basis van een bindende voordracht van het verantwoordingsorgaan. De zittingsduur van de leden van de raad van toezicht is vier jaar, aftredende leden kunnen direct worden herbenoemd. De maximale zittingsduur van een lid van de raad van toezicht bedraagt acht jaar. Het verantwoordingsorgaan draagt zorg voor een formele en transparante procedure voor het (her)benoemen van de leden van de raad van toezicht. Voor de individuele leden en de samenstelling van de raad van toezicht is een functieprofiel opgesteld.

De raad van toezicht legt over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan en Vopak.

Sleutelfunctiehouders

De sleutelfunctiehouders bieden countervailing power bij uitvoerende werkzaamheden in het kader van de beheerste en integere bedrijfsvoering.

De sleutelfunctiehouders worden benoemd door het bestuur. Voorafgaand aan de definitieve benoeming toetst De Nederlandsche Bank de sleutelfunctiehouders op basis van geschiktheid dan wel betrouwbaarheid.

De sleutelfunctiehouder risicobeheer beoordeelt, monitort en rapporteert over het risicobeheersysteem en draagt zorg voor een initiërende en adviserende rol bij het vormgeven van het risicobeheer. De sleutelfunctiehouder actuariel controleert en toetst actuariële werkzaamheden in het verlengde van de certificering.

De sleutelfunctiehouder interne audit draagt zorg voor het uitvoeren van (interne) audits binnen de bedrijfsvoering van het pensioenfonds waaronder de periodieke evaluatie van de adequaatheid en doeltreffendheid van de controlemechanismen en procedures en maatregelen die de beheerste en integere bedrijfsvoering van het pensioenfonds waarborgen.

De sleutelfunctiehouder risicobeheer is in het bestuur belegd, de sleutelfunctiehouder actuariel bij de certificerend actuaris en de sleutelfunctiehouder interne audit bij een werknemer van Vopak.

De sleutelfunctiehouders rapporteren over de uitgevoerde werkzaamheden als volgt:

- risicobeheer: elk halfjaar vindt er een overleg plaats met de vervullers van de sleutelfunctie risicobeheer (risico-commissie) en de externe ondersteuning van de sleutelfunctiehouder (WTW) om de gang van zaken en bestuursbesluiten over de afgelopen periode te beoordelen. De beoordeling vindt plaats conform een risicobeheerplan dat door de vervullers van de sleutelfunctie risicobeheer wordt opgesteld. De sleutelfunctiehouder risicobeheer maakt mede op basis van het overleg een rapport met conclusies en eventuele bevindingen en brengt dat uit aan het bestuur ter behandeling in een bestuursvergadering en ter informatie aan de raad van toezicht.
- actuariel: elk kwartaal worden brongegevens aan de sleutelfunctiehouder actuariel aangeleverd overeenkomstig de contractuele afspraken. Na beoordeling van deze gegevens door de vervuller van de sleutelfunctie actuariel stelt deze elk halfjaar een rapport op met conclusies en eventuele bevindingen ten behoeve van de sleutelfunctiehouder actuariel. Deze beoordeelt het rapport, voegt zijn conclusie toe en brengt het rapport daarna uit aan het bestuur, ter behandeling in een bestuursvergadering en ter informatie aan de raad van toezicht.
- interne audit: op basis van een meerjarige auditcharter worden jaarlijkse auditplannen nader uitgewerkt. De auditplannen dienen structuur aan de controles te geven die door de vervullers van de sleutelfunctie interne audit worden uitgevoerd. De vervullers van de sleutelfunctie interne audit rapporteren aan de sleutelfunctiehouder interne audit, die de rapportage, na toevoeging van zijn conclusie en eventuele bevindingen, aan het bestuur uitbrengt, ter behandeling in een bestuursvergadering en ter informatie aan de raad van toezicht. In het kader van de uitoefening van de sleutelfunctie wordt de sleutelfunctiehouder in staat gesteld om naar behoefte vergaderingen van pensioenfondsorganen bij te wonen.

Indien de bevindingen moeten leiden tot aanpassingen in procedures van het pensioenfonds, wordt verwacht dat het bestuur daarop actie onderneemt nadat de behandeling in de bestuursvergadering heeft plaatsgevonden. Indien dit niet of naar de mening van een sleutelfunctiehouder onvoldoende gebeurt, dan heeft deze sleutelfunctiehouder de mogelijkheid om een escalatie in te zetten. Escalatie geschiedt in eerste instantie naar de raad van toezicht. Mocht de bevinding naar de mening van de sleutelfunctiehouder dan nog steeds onvoldoende zijn geadresseerd, dan vindt escalatie naar De Nederlandsche Bank plaats.

Privacy officer

Het bestuur heeft een privacy beleid vastgesteld. De coördinatie en het vervullen van de in het kader van privacy benoemde taken, is opgedragen aan een privacy officer. Hieronder vallen mede de meldingen en behandelingen van datalekken bij het pensioenfonds en uitbestedingspartijen. De rol van privacy officer wordt – met behulp van externe ondersteuning – ingevuld door een bestuurslid.

Compliance officer gedragscode

Het bestuur heeft in het kader van het integriteitsbeleid een gedragscode vastgesteld. De controle op de naleving van deze gedragscode is opgedragen aan een compliance officer die toegang heeft tot alle geledingen binnen het pensioenfonds. De Senior Vice-President Legal van Vopak is door het bestuur aangewezen als compliance officer gedragscode.

Vastlegging interne organisatie

Met betrekking tot de interne organisatie van het pensioenfonds zijn onder andere de volgende officiële documenten vastgesteld:

- statuten;
- bestuursreglement;
- reglement verantwoordingsorgaan;
- reglement beleggingscommissie;
- reglement commissies;
- reglement raad van toezicht;
- reglement sleutelfunctiehouders;
- klachtenreglement;
- integriteitsbeleid (gedragscode, incidentenregeling en klokkenluidersregeling).

4. EXTERNE ORGANISATIE

Het bestuur heeft voor de uitvoering van de solidaire premieregeling externe partijen geselecteerd die worden gemonitord door het pensioenbureau.

De uitbesteding aan externe partijen vindt plaats op basis van het uitbestedingsbeleid van het pensioenfonds waarin aandacht wordt besteed aan de hoogte van de beloning in relatie tot het voorkomen van prikkels om oneigenlijke risico's te nemen. De overeenkomsten met deze externe partijen voorzien voorts in afspraken ten aanzien (de kwaliteit van) de dienstverlening (service level agreements).

Een omschrijving van het pensioenbureau en de externe partijen is hieronder opgenomen.

Pensioenbureau

Het pensioenbureau is verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereiding en het verstrekken van informatie aan het bestuur. Daarnaast is het pensioenbureau verantwoordelijk voor het aansturen en monitoren van externe partijen aan wie het pensioenfonds werkzaamheden en taken heeft uitbesteed, het ondersteunen van de pensioenfonds-organen en de uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden.

Het bestuur wordt in de uitoefening van hun taken ondersteund door een professioneel en deskundig pensioenbureau. Het pensioenbureau verricht zijn werkzaamheden onder verantwoordelijkheid van Vopak – onverminderd de eigen verantwoordelijkheid van het bestuur – met dien verstande dat de directeur van het pensioenbureau mede verantwoording aflegt aan het bestuur.

Vopak stelt de nodige faciliteiten ter beschikking ten behoeve van het pensioenbureau, draagt zorg voor voldoende deskundigheid om de uitbesteding te controleren en draagt de kosten van het pensioenbureau. Het pensioenbureau opereert binnen de beleidslijnen die door het bestuur zijn bepaald en vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst.

De door het pensioenbureau aangestuurde externe partijen betreffen onder andere de pensioenadministrateur, fiduciair vermogensbeheerder, custodian en beleggingsadministrateur.

De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de externe partijen zijn vastgelegd in overeenkomsten tussen het pensioenfonds en de betrokken partijen die voldoen aan artikel 34 van de Pensioenwet en de daarop gebaseerde regelgeving in artikel 12 tot en met 14 van het 'Besluit uitvoering Pensioenwet'. In deze overeenkomsten zijn mede afspraken opgenomen omtrent het service level (SLA's).

Pensioenadministrateur

De pensioenadministrateur is belast met de operationele uitvoering en het beheer van de solidaire premieregeling waaronder begrepen het verrichten van stortingen en doen van uitkeringen.

De administratieve organisatie en het dagelijks beheer van het pensioenfonds is in handen van de pensioenadministrateur. De pensioenadministrateur voert de deelnemersadministratie en de financiële administratie uit. De (financiële) verslaglegging wordt voorbereid door de pensioenadministrateur waarbij het actuaariaat van de pensioenadministrateur de actuariële werkzaamheden voor de verslaglegging uitvoert. Naast de administratie is ook het dagelijks beheer van het pensioenfonds opgedragen aan de pensioenadministrateur.

AZL is door het bestuur van het pensioenfonds geselecteerd als pensioenadministrateur.

Fiduciair vermogensbeheerder

De fiduciair vermogensbeheerder is belast met de operationele uitvoering van het beleggingsbeleid waaronder mede begrepen de aansturing en monitoring van de andere vermogensbeheerder waar delen van de beleggingsportefeuille zijn ondergebracht.

Het dagelijks beheer van de beleggingsportefeuille is in handen van de fiduciair vermogensbeheerder. Binnen de randvoorwaarden van het geformuleerde beleggingsbeleid door het bestuur is de fiduciair vermogensbeheerder vrij in de wijze van (her)belegging. Hierbij wordt voor delen van de beleggingsportefeuille gebruik gemaakt van andere vermogensbeheerders onder aansturing van de fiduciair vermogensbeheerder.

De fiduciair vermogensbeheerder is mede verantwoordelijk voor het rapporteren over de beleggingen aan het bestuur en de beleggingscommissie.

BlackRock Nederland is door het bestuur aangesteld als fiduciair vermogensbeheerder.

Custodian

De custodian is de externe bewaarder van de beleggingen van het pensioenfonds.

De custodian is de bewaarder van de beleggingen zoals obligaties en aandelen die deel uitmaken van het pensioenvermogen. Met betrekking tot deze beleggingen wikkelt de custodian ook de aan- en verkooptransacties voor deze beleggingen af die door de fiduciair vermogensbeheerder zijn geïnitieerd.

De custodian draagt zorg van een scheiding tussen fysieke bewaarneming van de beleggingen en besluiten over het beheer daarvan. JP Morgan is door het bestuur aangesteld als custodian.

Beleggingsadministrateur

De beleggingsadministrateur is verantwoordelijk voor het correct en actueel bijhouden van de administratie van het pensioenvermogen.

De beleggingsadministrateur omvat het geheel van processen en systemen die zorgen voor de vastlegging en verwerking van financiële en operationele mutaties die betrekking hebben op het pensioenvermogen.

International Trust Services is door het bestuur aangesteld voor de beleggingsadministratie.

5. DESKUNDIGEN

Het bestuur laat zich adviseren door externe deskundigen waarvan hieronder een omschrijving is opgenomen. De benoeming of aanwijzing van externe deskundigen door het bestuur geschiedt in principe voor onbepaalde tijd en kan te allen tijde worden gewijzigd of beëindigd.

Adviserend actuaris

De adviserend actuaris adviseert het bestuur gevraagd en ongevraagd over vraagstukken aangaande actuariële en pensioentechnische zaken. De adviserend actuaris woont op verzoek van het bestuur de bestuursvergaderingen bij. WTW is door het bestuur benoemd als adviserend actuaris met dien verstande dat actuariële werkzaamheden voor het jaarverslag van het pensioenfonds bij het actuaariaat van AZL zijn ondergebracht.

Certificerend actuaris

De certificerend actuaris beoordeelt de financiële positie van het pensioenfonds volgens de eisen van de toezichthouder. De certificerend actuaris rapporteert eenmaal per jaar aan het bestuur door middel van een actuariel rapport en een actuariële verklaring. De certificerend actuaris woont op verzoek van het bestuur de bestuursvergaderingen bij. Sprenkels is door het bestuur benoemd als certificerend actuaris.

Accountant

De accountant controleert jaarlijks de onder verantwoordelijkheid van het bestuur opgestelde jaarrekening. Hij doet dit in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controlepunten. Volgens deze richtlijnen wordt de controle zodanig uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. De accountant rapporteert eenmaal per jaar aan het bestuur door middel van een managementletter en een accountantsverklaring. De accountant woont op verzoek van het bestuur de bestuursvergaderingen bij. Forvis Mazars Accountants is door het bestuur benoemd als accountant.

Beleggingsadviseur

In aanvulling op de advisering door de beleggingscommissie laat het bestuur zich ten aanzien van de invulling en uitvoering van het beleggingsbeleid naar behoefte adviseren door een beleggingsadviseur. De beleggingsadviseur woont op verzoek van het bestuur de bestuursvergaderingen bij. WTW is door het bestuur aangewezen als beleggingsadviseur.

ALM consultant

De ALM consultant voert de ALM studie uit die de basis vormt voor de invulling van het lange termijn beleggingsbeleid. De ALM consultant woont op verzoek van het bestuur de bestuursvergaderingen bij. Orttec Finance is door het bestuur aangewezen als ALM consultant.

Communicatiedeskundige

Voor de invulling en uitwerking van het communicatiebeleidsplan, het communicatiejaarplan en communicatie-uitingen wordt het pensioenfonds ondersteund door een pensioencommunicatiedeskundige.

De communicatiedeskundige bewaakt onder andere de huisstijl en het taalniveau in de standaard correspondentie, brochures, pensioenkrant, internetpagina's, pensioenopgaven etc. Voorts houdt de communicatiedeskundige het pensioenfonds op de hoogte van ontwikkelingen op het gebied van pensioencommunicatie. Lidewij & Spijker is als communicatiedeskundige aangesteld.

6. INTERNE BEHEERSING

Statuten en reglementen

De bevoegdheden, verantwoordelijkheden en taken van de pensioenfondsorganen zijn vastgelegd in de statuten en reglementen.

Beheerssysteem bestuur

Het uitgangspunt van het beheerssysteem is dat de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het behartigen van alle belangen en de goede uitvoering van het risicobeheer bij het bestuur ligt. Het pensioenbureau is hierbij verantwoordelijk voor het bewaken van de kwaliteit van de daadwerkelijke uitvoering van de solidaire premieregeling. Het bestuur heeft daartoe kaders gesteld in de uitvoeringsovereenkomst, de verklaring beleggingsbeginselen, het reglement van de solidaire premieregeling en de bestuursbesluiten.

Binnen deze kaders kan het pensioenfonds nader invulling geven aan de wijze waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd en de beleidslijnen waarbinnen dit dient te gebeuren. Dat kan door het vaststellen van een beleidsnota door het bestuur (zoals het beleggingsbeleidsplan) waaraan de uitvoerder zich dient te houden. Ook kan het bestuur door middel van een bestuursbesluit aan de uitvoerder specifieke bevoegdheden verlenen bij de uitvoering van de solidaire premieregeling. De besluiten worden vastgelegd in de notulen van de bestuursvergaderingen en besluitenlijst.

Het bestuur heeft in 2024 en 2025 een update van de risicomanagement rapportage uitgevoerd. De risicomanagement rapportage voorziet in een uitwerking van de specifieke risico's van het pensioenfonds en de mate waarin deze worden beheerst. Het integraal risicomanagement is vormgegeven op basis van de 'Handreiking Risicomanagement voor Pensioenfondsen' van de Pensioenfederatie.

Crisisplan

In het crisisplan worden maatregelen in het kader van financiële en niet-financiële risico's uitgewerkt die de doelstelling van het pensioenfonds in gevaar kunnen brengen. Tevens omvat het crisisplan een leidraad om over een mogelijke crisis als gevolg van het optreden van dergelijke risico's met belanghebbenden te communiceren en geeft het crisisplan aan op welke manier het up-to-date wordt gehouden.

Het crisisplan is als bijlage aan de actuariële en bedrijfstechnische nota gehecht.

Code pensioenfondsen

Het bestuur onderschrijft de uitgangspunten van de code pensioenfondsen. Deze betreffen het stimuleren van de drie bestuurlijke kernfuncties te weten: besturen, toezicht houden en verantwoording afleggen over wat het pensioenfonds heeft gepland en gerealiseerd. In het jaarverslag van het pensioenfonds wordt een toelichting verschaft inzake de naleving van de bepalingen van de code pensioenfondsen.

Lines of defense

Voor de beheersing van risico's onderkent het pensioenfonds drie verdedigingslinies (lines of defense).

Bestuur		
uitvoering (1 ^e lijn)	controle (2 ^e lijn)	assurance (3 ^e lijn)
commissies	sleutelfunctiehouder risicobeheer	sleutelfunctiehouder interne audit
pensioenbureau	sleutelfunctiehouder actuariel	
beleggingsadviseur	compliance officer	
adviserend actuaris		

Toezicht bestuur

Het toezicht vanuit het bestuur, dat uitbestede werkzaamheden op de afgesproken en voorgeschreven wijze worden uitgevoerd, gebeurt periodiek en tijdens de bestuursvergaderingen. Voor de uitoefening van dit toezicht beschikt het bestuur onder andere over de volgende informatie:

- een beleggingsrapportage op niveau van het pensioenfonds met rendementen, vermogensverdeling en rente--afdekking op maandbasis;
- een beleggingsrapportage op niveau van de (fiduciair) vermogensbeheerders met rendementen, samenstelling en duurzaamheid op ten minste kwartaalniveau;
- een uitgebreide beleggingsrapportage op niveau van het pensioenfonds op kwartaalbasis;
- een rapportage van de fiduciair vermogensbeheerder over de vermogensbeheerders op kwartaalbasis;
- de notulen van de vergaderingen van de beleggingscommissie en de terugkoppeling van de toehoorders vanuit het bestuur van deze vergaderingen;
- een SLA- rapportage op kwartaalbasis over uitgevoerde werkzaamheden door het pensioenbureau;
- een SLA-rapportage op kwartaalbasis over uitgevoerde werkzaamheden in de pensioenadministratie door AZL;
- een NFR-rapportage op kwartaalbasis over de beheersing van risico's door AZL en BlackRock;
- de relevante ontwikkelingen op pensioengebied en de consequenties hiervan voor het pensioenfonds;
- de rapportages van de sleutelfunctiehouders;
- het jaarverslag van het pensioenfonds;
- het rapport van de raad van toezicht;
- het rapport van het verantwoordingsorgaan
- de management letter van de accountant en zijn verklaring bij het jaarverslag;
- het rapport van de adviserend actuaris en het rapport en de verklaring van de certificerend actuaris bij het jaarverslag.

Geschiktheid

In de beleidsnota geschiktheid zijn opgenomen:

- het wettelijk kader met betrekking tot het geschiktheidsbeleid;
- het profiel van het pensioenfonds;
- de doelstellingen en reikwijdte van het geschiktheidsbeleid;
- het ambitieniveau van de geschiktheid;
- de vertaling van het ambitieniveau van de geschiktheid in een geschiktheidsplan;
- de toetsing en evaluatie van de geschiktheid en het geschiktheidsbeleid.

De beleidsnota geschiktheid maakt onderscheid naar de volgende niveaus van geschiktheid:

- een basisniveau waarover ieder bestuurslid bij aantreden moet beschikken (geschiktheidsniveau A);
- een verdiept niveau dat door het voltallig bestuur moet worden afgedekt (geschiktheidsniveau B);
- een vakbekwaamheidsniveau waarover een bestuurslid met het aandachtsgebied vermogensbeheer moet beschikken (geschiktheidsniveau B-plus).

Hierbij wordt de geschiktheid gekoppeld aan de volgende aandachtsgebieden:

- bestuur, organisatie en communicatie;
- producten, diensten en markten waarop het pensioenfonds actief is;
- beheerste en integere bedrijfsvoering;
- evenwichtige en consistente besluitvorming;
- voldoende tijd.

In het geschiktheidsplan is het geschiktheidsbeleid nader uitgewerkt ten behoeve van de borging, ontwikkeling, monitoring en evaluatie van het geambieerde en aanwezige geschiktheidsniveau.

Diversiteit

Bij de samenstelling van het bestuur is een zekere mate van diversiteit belangrijk. Diversiteit naar aandachtsgebieden en competenties, maar ook diversiteit naar geslacht, leeftijd, etnische afkomst etc.

Daarbij gaat het er enerzijds om dat diversiteit bewezen bijdraagt aan een betere besluitvorming en anderzijds om het feit dat het pensioenfonds de belangen van alle betrokkenen evenwichtig dient af te wegen. Enige mate van aanwezigheid van die belangen in het bestuur kan daarbij helpen.

Diversiteit is geen doel op zich maar wordt gezien in aanvulling op de kennis- en competentievereisten voor bestuursleden. Bij de diversiteit houdt het pensioenfonds oog voor een passende reflectie van de situatie bij Vopak.

Beloningsbeleid

De (aspirant) bestuursleden in dienst bij Vopak ontvangen geen beloning voor het lidmaatschap van het bestuur. De (aspirant) bestuursleden die niet (meer) in dienst zijn van Vopak ontvangen een beloning op een lager dan marktconform niveau. Hiermee reflecteert het pensioenfonds het karakter en de cultuur van Vopak zelf waarin pensioenfondsorganen worden bemenst met intrinsiek gemotiveerde en (maatschappelijk) betrokken (oud-) werknemers. Tegelijkertijd geeft het pensioenfonds hierbij rekenschap van het feit dat het lidmaatschap van het bestuur gepaard gaat met een behoorlijke inspanning, waardoor de beloning wel hoger dient te zijn dan een kostenvergoeding.

Zelfevaluatie

In 2025 hebben het bestuur, het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht een zelfevaluatie uitgevoerd. Deze evaluaties zijn onder leiding van een onafhankelijke derde partij uitgevoerd.

Integriteitsbeleid

Gedragscode

Ter voorkoming van belangenconflicten en van misbruik en oneigenlijk gebruik van de bij het pensioenfonds aanwezige informatie is een gedragscode opgesteld.

De gedragscode geldt voor bestuursleden, voor leden van het verantwoordingsorgaan, voor leden van de beleggingscommissie, voor de raad van toezicht, voor de sleutelfunctiehouders en voor medewerkers van het pensioenbureau en overige door het bestuur aangewezen personen en/of instanties die betrokken zijn bij het pensioenfonds.

De compliance officer bewaakt de naleving van de gedragscode en doet hiertoe jaarlijks een uitvraag onder de betrokkenen.

Incidentenregeling

Ter voorkoming van schade aan de beheerste en integere bedrijfsvoering en goede naam van het pensioenfonds, alsmede het beperken van mogelijke gevolgschade is een incidentenregeling opgesteld. Hierbij streeft het pensioenfonds ernaar om een betrouwbare, transparante en – om herhaling te voorkomen – lerende organisatie te zijn. Daarbij past een cultuur waarin incidenten kunnen worden gemeld en waarin helder is hoe met deze melding zal worden omgegaan.

Klokkenluidersregeling

Er is een klokkenluidersregeling vastgesteld waarin de procedure voor het melden van (een vermoeden) van misstanden is vastgelegd.

Privacybeleid

Het pensioenfonds heeft een privacybeleid opgesteld. Het uitgangspunt daarbij vormt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de 'Gedragslijn verwerking persoonsgegevens pensioenfondsen'.

In het privacybeleid zijn de kaders beschreven die het pensioenfonds stelt aan de verwerking van persoonsgegevens. Het pensioenfonds rapporteert jaarlijks over de naleving van de gedragslijn in het jaarverslag.

Klachtenregeling

Het pensioenfonds beschikt over een klachtenregeling. Op grond van deze klachtenregeling bestaat voor belanghebbenden de mogelijkheid om een uiting van ontevredenheid (klacht) in te dienen bij de pensioenadministrateur. Indien de belanghebbende het niet eens is met de reactie van de pensioenadministrateur bestaat de mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen bij het bestuur en daarna bij de geschilleninstantie of de burgerlijke rechter.

Tekenbevoegdheid

Voor de uitvoering van dagelijkse werkzaamheden is door het bestuur volmacht verleend aan het pensioenbureau middels de gezamenlijke handtekening van twee medewerkers van het pensioenbureau. Deze werkzaamheden worden altijd uitgevoerd op basis van een overeenkomst die door het bestuur is aangegaan of waartoe het bestuur opdracht heeft verleend. Overeenkomsten op naam van het pensioenfonds worden altijd door twee bestuursleden getekend.

Facturen en declaraties worden verwerkt via het digitale facturatieproces van de pensioenadministrateur. Hierbij is voor de verwerking de gezamenlijke handtekening van twee procuratiehouders bij het pensioenfonds benodigd. Het bestuur heeft als procuratiehouders in eerste instantie de medewerkers van het pensioenbureau aangewezen. Bij onvoldoende beschikbaarheid onder de medewerkers van het pensioenbureau is een aantal bestuursleden aangewezen als procuratiehouder. Hiermee wordt voorkomen dat het facturatieproces onnodig vertraging oploopt.

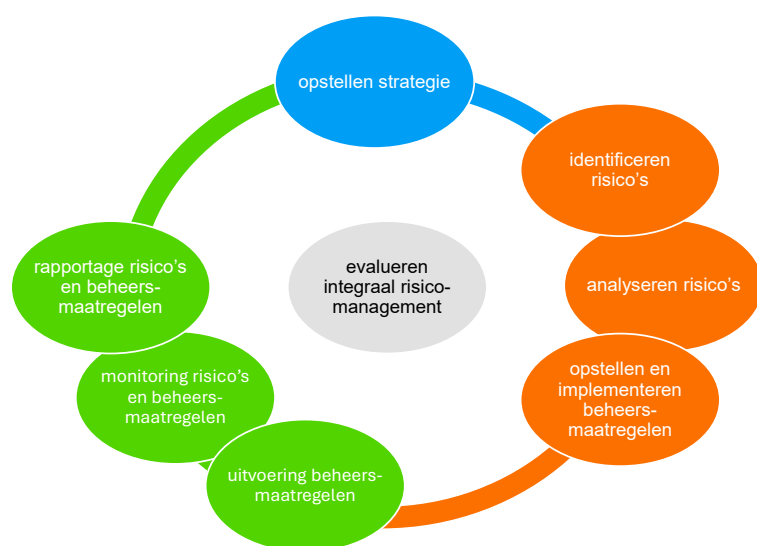
7. RISICOMANAGEMENT

Het pensioenfonds beweegt zich in een complexe omgeving. Het bestuur heeft een grote uitdaging aan de voortdurende veranderingen, waarbij het rekening dient te houden met de belangen van (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden, werkgever en andere belanghebbenden.

Het nemen van risico's is noodzakelijk in het nastreven van de geformuleerde doelstelling. Onlosmakelijk verbonden aan deze risico's zijn incidenten waarmee een pensioenfonds – ongeacht de inschatting en beheersing van risico's – kan worden geconfronteerd. Het bestuur is er van overtuigd dat een goede inrichting van het risicomanagement de schade van dergelijke incidenten kan beperken. Een goed werkend (integraal) risicomanagementproces maakt het verder mogelijk om tijdig ontwikkelingen te onderkennen, gevolgen in te schatten en mogelijk (voorzorg)-maatregelen te treffen.

In het integraal risicomanagement wordt het interactieve proces doorlopen van:

- het, op basis van de doelstellingen van het pensioenfonds en de risicohouding, opstellen van de strategie,
- het identificeren van risico's,
- het analyseren van risico's,
- het opstellen en implementeren van beheersmaatregelen,
- de uitvoering en monitoring en rapportering over risico's en beheersmaatregelen;
- het evalueren van het integraal risicomanagement.

Het interactieve proces van het integraal risicomanagement wordt continu doorlopen, zodat:

- op het gebied van risicomanagement een zelflerende en zelfsturende organisatie bestaat,
- die zich bewust is van de impact van de verschillende risico's en de onderlinge samenhang, alsook
- van de opties voor beheersing en de verschillende consequenties hiervan.

8. RISICHOUDING

Risicohouding

Het pensioenfonds heeft de mate waarin een groep deelnemers of pensioengerechtigden bereid is beleggingsrisico te lopen (risicobereidheid) en de mate waarin deze groepen beleggingsrisico kunnen lopen gegeven de kenmerken (risicodraagvlak) vastgelegd in de risicohouding. Omdat de risicohouding voor gewezen deelnemers niet significant afwijkt van die van deelnemers wordt voor deze groep geen aparte risicohouding vastgesteld.

De risicohouding vormt de basis voor het beleggingsbeleid en de verdeelregels en wordt weergegeven in drie wettelijke maatstaven:

Risicomaatstaf: afwijking pessimistisch scenario versus mediaan scenario:

- opbouwfase: gemiddelde verwachte reële pensioen;
- uitkeringsfase: jaar op jaar afwijking.

Verwachtingsmaatstaf: verwachte reële pensioen ten opzichte van verkregen reële pensioen bij hypothetisch geheel risicomijdend beleggingsbeleid.

Lange termijn risicomaatstaf in uitkeringsfase: afwijking gemiddeld reële pensioen in mediaan scenario versus pessimistisch scenario.

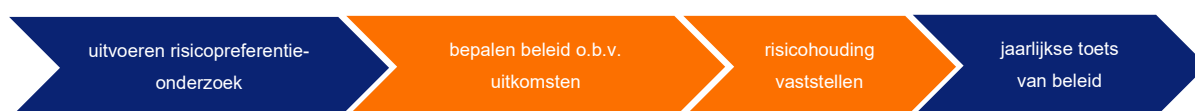
Deze maatstaven worden berekend op basis van het beleggingsbeleid en de verdeelregels en de uniforme scenario'set zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank (P-scenario'set).

De risicohouding (per leeftijdsc cohort) wordt gebaseerd op de uitkomsten van een risicopreferentie-onderzoek, kenmerken van het bestand van het pensioenfonds en wetenschappelijke inzichten. Het risicopreferentie-onderzoek dateert uit 2023 en wordt in 2028 opnieuw uitgevoerd.

Proces voor vaststelling risicohouding

Het bestuur moet grenzen stellen aan de drie maatstaven die passen bij het risicoprofiel en de uitkomsten van het risicopreferentie-onderzoek. Jaarlijks moet worden getoetst of de risico's van het beleggingsbeleid binnen deze grenzen blijven.

De vaststelling van de risicohouding geschiedt in overleg met het verantwoordingsorgaan en sociale partners. Hiervoor wordt het volgende proces gevolgd.

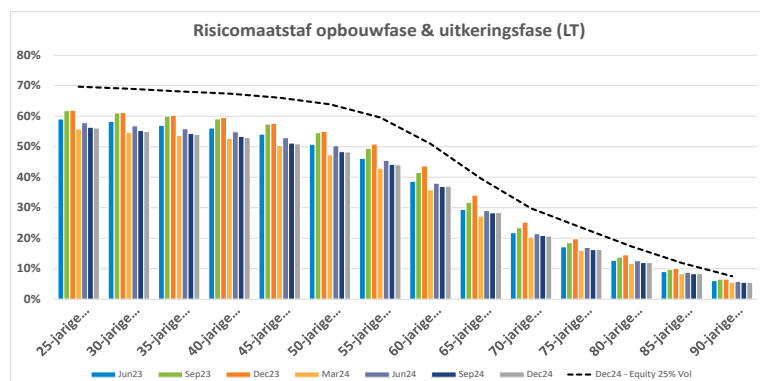
In dit iteratieve proces wordt de uitkomst van het risicopreferentie-onderzoek meegenomen in het vaststellen van het beleggingsbeleid via de gemeten risicopreferentie parameters en de hierbij passende waarderingsfunctie van de zekerheidsequivalent. De zekerheidsequivalent geeft aan tegen welke zekere uitkering een leeftijdsc cohort bereid is om een verdeling van pensioenuitkomsten uit te ruilen bij een gelijkblijvend nut. Vanuit de ALM-studie wordt een passend beleggingsbeleid vastgesteld. Vervolgens worden grenzen afgeleid voor de wettelijke maatstaven door de risicomaatstaven te berekenen voor dit beleggingsbeleid op basis van de uniforme scenario'set van De Nederlandsche Bank. Jaarlijks wordt getoetst of de risico's van het beleggingsbeleid binnen deze grenzen blijven. Dit wordt gedaan op basis van het beleggingsbeleid en de meest actuele uniforme scenario'set.

Risicomaatstaf opbouwfase en lange termijn risicomaatstaf uitkeringsfase

De risicomaatstaf voor de opbouwfase en lange termijn risicomaatstaf in de uitkeringsfase zijn gedefinieerd als de afwijking van de gemiddelde gewogen reële pensioenuitkomst over de uitkeringsfase in slecht weer versus de uitkomst in de mediaan.

De risicomaatstaf voor de opbouwfase en lange termijn risicomaatstaf in de uitkeringsfase zijn door het bestuur vastgesteld op basis van de uniforme scenario'set met een aandelenvolatiliteit van 25% en bijbehorend rendement.

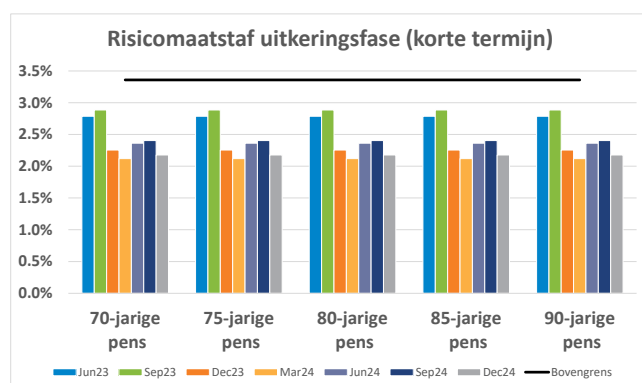
Deze risicomaatstaf is robuust voor realistische veranderingen in de economische omgeving en aanpassingen in de uniforme scenarioset. Voor het vaststellen van de bovengrens voor de lange termijn risicomaatstaf wordt deze voorts gezien als realistisch.

Risicomaatstaf korte termijn uitkeringsfase

De risicomaatstaf korte termijn in de uitkeringsfase vergelijkt de uitkering na één jaar in slecht weer met de mediane uitkering na één jaar.

De risicomaatstaf korte termijn in de uitkeringsfase is door het bestuur vastgesteld op basis van een opslag op de gemeten uitkomst voor onzekerheid van de volatiliteit van inflatie en aandelen.

Verwachtingsmaatstaf

De verwachtingsmaatstaf is gedefinieerd als de verwachte reële uitkering ten opzichte van de verkregen reële uitkering bij hypothetisch geheel risicomijdend beleggingsbeleid.

Het bestuur heeft besloten om voor de verwachtingsmaatstaf als risicomaatstaf uit te gaan van de uitkomsten op basis van de scenarioset die tot de laagste verwachtingswaarde leidt (september 2024) met een 50 basispunten lagere risicopremie op aandelen. Deze risicomaatstaf is voldoende robuust voor realistische veranderingen in de economische omgeving en aanpassingen in de uniforme scenarioset, maar wel restrictief bij extreme veranderingen.

Beleid jaarlijkse toetsing maatstaven

Jaarlijks wordt de risicoblootstelling op basis van een scenario-analyse getoetst aan de door het bestuur vastgestelde grenzen. De scenario-analyse omvat een zo realistisch mogelijke doorrekening van het pensioenbeleid zoals vastgelegd in deze actuariële en bedrijfstechnische nota uitgaande van de scenarioset zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank (P-set).

De risicoblootstelling wordt bepaald voor maatmensen per leeftijdscohort waarvoor de risicohouding is vastgelegd. De vastgestelde risicoblootstelling voor deze maatmensen wordt getoetst aan de door het bestuur vastgestelde grenzen. De risicoblootstelling wordt gebaseerd op de jaarstaten per 31 december van het voorafgaande boekjaar.

Indien de risicoblootstelling buiten de door het bestuur vastgestelde grenzen ligt, neemt het bestuur zo spoedig mogelijk maatregelen teneinde de risicoblootstelling binnen de vastgestelde grenzen te brengen. De maatregelen kunnen een aanpassing van het beleggingsbeleid dan wel een aanpassing van de verdeelregels inhouden. De maatregelen worden in ieder geval voor een volgende jaarlijkse toetsing doorgevoerd.

9. BELEGGINGSBELEID

In dit hoofdstuk wordt het strategisch beleggingsbeleid van het pensioenfonds beschreven, opgesteld op basis van de solidaire premiereregeling onder de Wet toekomst pensioenen. Het beleggingsbeleid omvat de uitgangspunten en kaderstelling voor:

- het jaarlijkse beleggingsplan;
- de uitvoering van het beleggingsbeleid;
- de evaluatie en uitvoering van het beleggingsbeleid.

Het strategisch beleggingsbeleid geldt voor de periode 1 juli 2026 tot 1 januari 2031. Het beleggingsbeleid wordt jaarlijks geactualiseerd en minimaal eens in de vijf jaar grondig herijkt.

Het beleggingsbeleid is primair gericht op de aansturing van het vermogensbeheer en de beheersing van de risico's die daarbij spelen. Naast de doelstelling, de beleggingsovertuigingen en de governance omvat het beleggingsbeleid ook de wegingen naar de verschillende beleggingscategorieën en de hoofdlijnen van het risicobeleid. Tevens worden de verdeelregels nader toegelicht.

In de uitvoering van het beleggingsbeleid worden als input gehanteerd:

- de verdeelregels: het proces om vanuit het risicopreferentie-onderzoek te komen tot een risicohouding en bijbehorende verdeelregels;
- de data-uitwisseling: het proces tussen de pensioenadministrateur en de beleggingsadministrateur met betrekking tot de maandelijkse noodzakelijke aanlevering voor de invulling van het (fiduciair) vermogensbeheer;
- het mismatchrisico: de mate waarin het bestuur het mismatchrisico beperkt als gevolg van de keuze voor de theoretische vaststelling van het beschermingsrendement.

Aan het beleggingsbeleid wordt mede invulling geven door de investment cases voor de verschillende beleggingscategorieën waarin door het pensioenfonds wordt belegd en het duurzaamheidsbeleid voor de beleggingen.

Uitgangspunt voor het beleggingsbeleid vormt mede de prudent person-regel (waarbij voldaan dient te worden aan kwalitatieve beginselen van veiligheid, kwaliteit, liquiditeit en spreiding). De nadere onderbouwing van de prudent person-regel is door het bestuur separaat vastgelegd.

Doelstelling beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid van het pensioenfonds is opgesteld op basis van de solidaire premiereregeling. In de solidaire premiereregeling is sprake van één collectief beleggingsbeleid, waarbij wel sprake is van een verdeling van het gerealiseerde overrendement op basis van vastgestelde verdeelregels. Voor het strategisch beleggingsbeleid wordt het gezamenlijk pensioenvermogen alsmede de (verplichte) reserves van het pensioenfonds beschouwd. Het gezamenlijk pensioenvermogen is gelijk aan het totaal van het persoonlijk pensioenvermogen van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden met hun eigen wegingen naar beleggingscategorieën en bijbehorende verdeelregels voor het overrendement. De (verplichte) reserves hebben met name betrekking op de solidariteitsreserve, de operationele reserve en het vereist eigen vermogen.

Het uitgangspunt voor het beleggingsbeleid vormt de risicohouding van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. De bijdrage aan de solidaire premiereregeling en de hiermee te realiseren ambitie wordt ingevuld door sociale partners. Het bestuur stelt het benodigde risico en de verdeelregels voor het beschermings- en overrendement vast, teneinde de ambitie te realiseren.

De doelstelling voor de uitkeringsfase is de bescherming van het nominale pensioen (gegeven het lifecycle principe en de gekozen beschermingsrente is een minder dan 100% koopkrachtig pensioen mogelijk). De doelstelling in de opbouwfase is een mediaan pensioen van 75% van de gemiddelde pensioengrondslag bij 43 dienstjaren. De kans dat dit niveau wordt behaald dient minimaal 50% te bedragen.

Beleggingscyclus

De vaststelling van de return- en matchingportefeuille heeft plaatsgevonden op basis van de Pensioenwet en relevante besluiten alsmede de prudent-person-regel.

Tevens zijn de investment beliefs een onderdeel van de vaststelling. Het proces dat er voor zorgt dat deze aspecten worden vertaald naar een robuust beleggingsbeleid is het beleggingsproces. Dit proces omvat de voorbereiding, de uitvoering en het beheer van de beleggingen.

De vaststelling van het beleggingsbeleid vormt de derde stap in het proces waarin op basis van het risicopreferentie-onderzoek wordt gekomen tot de vaststelling van de risicohouding. Dit proces kent de volgende stappen:

1. Risicopreferentie-onderzoek • het risicopreferentie-onderzoek levert kwalitatieve en kwantitatieve uitgangspunten; • vanuit het risicopreferentie-onderzoek is per leeftijd de risicoparameter "gamma" afgeleid = maatstaf om risico en rendement af te wegen.
2. Stel voorlopige eigen risicohouding vast • op basis van de informatie uit het risicopreferentie-onderzoek, deelnemerskenmerken en eigen inzichten; • in afstemming met de sociale partners en pensioenfondsorganen.
3. Beleidsontwikkeling (ALM fase) • bepaal welk beleggingsbeleid binnen de voorlopige risicohouding past; • gebruik de "gamma" en deelnemerskenmerken m.b.v. bijbehorende wegingsfunctie (zekerheidsequivalent); • doe onderzoek naar het optimale beleggingsbeleid in ALM omgeving; • rekening houdend met het volledig beleid onder WTP (solidariteitsreserve, spreiding, keuze projectierendement etc.).
4. Stel wettelijke risicohouding vast • reken ná de ALM fase het beleid door met de meest recente DNB set; • voer analyses uit om de grenzen robuust vast te stellen voor o.a. bandbreedtes uit het beleggingsbeleid en afwijkingen van economische scenario's.

Voor de beleidsontwikkeling wordt via een iteratief proces bepaald welke combinatie van lifecycle en verdeelregels, samen met de overige beleidsparameters uit de solidaire premiereregeling, het beste past bij de vastgestelde doelen en maatstaven. Dit resulteert in een uiteindelijke keuze voor het strategisch beleggingsbeleid, inclusief de lifecycle of het beleggingsbeleid met verdeelregels.

Na de vaststelling van het strategisch beleggingsbeleid volgt de implementatie naar een beleggingsportefeuille. Het pensioenfonds heeft het beheer van het vermogen uitbesteed aan de fiduciair vermogensbeheerder. Het bestuur stelt – in nauw overleg met de beleggingscommissie en fiduciair vermogensbeheerder – de vermogensbeheerders voor de verschillende onderdelen van de beleggingsportefeuille aan. Alle vermogensbeheerders werken op basis van schriftelijk vastgelegde instructies en richtlijnen.

Middels monitoring en evaluatie wordt nagegaan of het strategisch beleggingsbeleid wordt uitgevoerd zoals beoogd maar daarnaast ook of het nog steeds past bij de vastgestelde doelen en maatstaven. Hiervoor ontvangt het pensioenfonds verschillende rapportages van de (fiduciair) vermogensbeheerder(s). Deze rapportages worden in bestuursvergaderingen en vergaderingen van de beleggingscommissie besproken.

Opzet en uitgangspunten van het beleggingsbeleid

Organisatie vermogensbeheer

Het bestuur is verantwoordelijk voor het strategisch beleggingsbeleid. Hieronder wordt verstaan de vaststelling van het doel en de stijl van het beleid, de beleggingsportefeuille en bandbreedtes, de benchmarks en de selectie en aanstelling van (fiduciair) vermogensbeheerder(s).

De beleggingscommissie heeft een voorbereidende en adviserende rol bij de totstandkoming van het strategisch beleggingsbeleid. Daarnaast is de beleggingscommissie verantwoordelijk voor de nadere invulling alsmede de bewaking van het strategisch beleggingsbeleid en de jaarlijks invulling daarvan. Hieronder moet onder andere worden verstaan het vaststellen van de richtlijnen voor de portefeuilles, het opstellen van het mandaat voor de (fiduciair) vermogensbeheerder(s), het toetsen en evalueren van het gevoerde en te voeren beleid van de (fiduciair) vermogensbeheerder(s), het onderhouden van contacten met adviseurs en het bijhouden van beleggingskennis.

De fiduciair vermogensbeheerder is verantwoordelijk voor het operationele beleggingsbeleid. Binnen de door het bestuur geformuleerde randvoorwaarden is de fiduciair vermogensbeheerder vrij in de wijze van (her)belegging. De fiduciair vermogensbeheerder is mede verantwoordelijk voor het rapporteren over de beleggingen aan het bestuur en de beleggingscommissie.

Als custodian is JP Morgan aangesteld. De custodian draagt zorg voor de bewaarneming van de effecten. International Trust Services draagt zorg voor de beleggingsadministratie en de beleggingsinformatie in de (wettelijke) rapportages. Op basis van de administratie van de custodian worden de door de fiduciair vermogensbeheerder uitgevoerde transacties en rapportages gecontroleerd.

Investment beliefs

Het bestuur heeft zijn investment beliefs die mede bepalend zijn voor de vaststelling van het beleggingsbeleid vastgesteld. De investment beliefs luiden als volgt:

Investment belief	
1	De strategische asset allocatie is de dominante factor voor het rendement.
2	Het nemen van beleggingsrisico wordt beloond.
3	De governance dient aan te sluiten bij de complexiteit van de beleggingsportefeuille.
4	Illiquide beleggingen hebben op basis van de lange horizon van het pensioenfonds toegevoegde waarde.
5	Diversificatie draagt bij aan het lange termijn risico-rendementsprofiel maar kent grenzen.
6	Accenten in het jaarlijks beleggingsbeleid dragen bij aan een verbetering van het risico-rendementsprofiel.
7	Actief beheer draagt onder strikte voorwaarden bij aan een verbetering van het risico-rendementsprofiel.
8	Het pensioenfonds heeft een maatschappelijke verantwoordelijkheid.
9	Een zorgvuldige afweging van kosten leidt tot betere resultaten.

Strategische beleggingsbeleid

Wegingen naar beleggingscategorieën

Zoals hiervoor aangegeven is het strategisch beleggingsbeleid middels een iteratief proces bepaald. Meer informatie over deze vaststelling kan worden gevonden in het document 'Beleggingsbeleid en risicohouding' van 31 juli 2025. In dit document is het volgende strategisch beleggingsbeleid uitgewerkt in de solidaire premieregeling.

	Strategische weging	Bandbreedte	Weging 2026 *)
Beschermingsportefeuille	100,0%	+/- 5,0%	37,00%
Hypotheken	15,0%	+/- 5,0%	5,50%
LDI portefeuille	85,0%	+/- 5,0%	31,50%
Returnportefeuille	100,0%	+/- 3,0%	63,00%
Aandelen	53,5%	+/- 3,0%	33,75%
Wereldwijde bedrijfsobligaties	12,0%	+/- 2,2%	7,50%
Opkomende markten obligaties HC	4,0%	+/- 1,5%	2,50%
Opkomende markten obligaties LC	4,0%	+/- 1,5%	2,50%
Onroerend goed beursgenoteerd	10,0%	+/- 3,0%	6,25%
Onroerend goed niet-beursgenoteerd	5,0%	+/- 3,0%	3,25%
Direct lending	6,0%	+/- 3,0%	3,75%
Private equity	4,5%	+/- 3,0%	2,75%
Cash	1,0%	+/- 1,5%	0,75%
Totaal			100,00%

*) De verdeling naar beschermings- en returnportefeuille is voorlopig vastgesteld op 37%-63%. Kort voor invaren wordt op basis van de meest recente informatie de verhouding tussen de beschermings- en returnportefeuille vastgesteld.

LDI portefeuille

De LDI portefeuille wordt ingevuld met swaps, Euro staatsobligaties en liquide middelen (geldmarktfondsen). In de beschermingsportefeuille zorgen de LDI en hypotheek portefeuille voor de beheersing van het renterisico in het persoonlijk pensioenvermogen. De beheersing van het renterisico is gebaseerd op het theoretisch beschermingsrendement waarbij de mismatch tussen het werkelijke rendement van de beschermingsportefeuille en het theoretisch beschermingsrendement zoveel mogelijk wordt beperkt.

Bandbreedtes en herbalancerings

Rondom de strategische wegingen zijn, voor de verschillende beleggingscategorieën, bandbreedtes gedefinieerd. Zolang de feitelijke weging voor een beleggingscategorie binnen deze bandbreedtes blijft, worden geen transacties uitgevoerd. Hiermee wordt voorkomen dat er transactiekosten worden gemaakt om de beleggingscategorie continu op de strategische weging te houden. Het pensioenfonds voert geen tactisch beleid en zoekt derhalve niet actief de grenzen van de bandbreedtes op.

De strategische wegingen worden op jaarbasis vastgesteld waarbij de jaarlijkse aanpassing in het eerste kwartaal van een jaar wordt doorgevoerd. Gedurende het jaar worden er in principe geen herbalancerings doorgevoerd tussen de beschermings- en returnportefeuille of op de onderliggende beleggingscategorieën in deze portefeuilles. Dit tenzij een feitelijke weging buiten de bandbreedte komt. Bij het doorbreken van de bandbreedte van de beschermings- en returnportefeuille worden de strategische wegingen vastgesteld op basis van de verhouding die voortvloeit uit de meest recente standen van het persoonlijk pensioenvermogen en de toedeelregels. Hierbij worden ook de onderliggende beleggingscategorieën in verhouding bijgesteld.

De strategische wegingen van illiquide beleggingen worden bij een herbalancering bijgesteld. Hierop zal evenwel niet bijgestuurd kunnen worden op basis van het illiquide karakter van deze portefeuilles. Afwijkingen van de strategische wegingen worden gecompenseerd in liquide portefeuilles met een vergelijkbaar risicoprofiel.

Benchmarks

Voor de verschillende beleggingscategorieën heeft het bestuur de volgende benchmarks vastgesteld.

Beleggingscategorie	Benchmark
Hypotheek	Portefeuillerendement
LDI portefeuille	Portefeuillerendement
Aandelen Europa	MSCI Europe Net Total Return
Aandelen Verenigde Staten	MSCI North America ex Select Controversies Net Index
Aandelen Azië – Pacific	MSCI Pacific ex Select Controversies Net Index
Aandelen opkomende landen	MSCI Emerging Markets Free Net Total Return
Obligaties (bedrijven) wereldwijd	Bloomberg Global Aggregate Corporates
Obligaties opkomende landen HC	JP Morgan ESG Global Diversified EMBI
Obligaties opkomende landen LC	JP Morgan GBI-EM Global Diversified
Onroerend goed beursgenoteerd	Soloactive Developed Real Estate ESG Climate
Onroerend goed niet beursgenoteerd	Portefeuillerendement
Direct lending	Portefeuillerendement
Private equity	Portefeuillerendement

Valuta-afdekking

Voor wat betreft de valuta afdekking geldt het volgende:

Beleggingscategorie	Valuta-afdekking
Obligaties (bedrijven) wereldwijd	USD afdekking voor 100%, overige valuta 0%
Obligaties opkomende markten HC	USD afdekking voor 100% (in beleggingsfonds)
Obligaties opkomende markten LC	0%
Aandelen ontwikkelde markten	USD afdekking voor 50%, overige valuta 0%
Aandelen opkomende markten	0%
Onroerend goed beursgenoteerd	USD afdekking voor 75%, overige valuta 0%
Private equity	USD afdekking voor 100% (in beleggingsfonds)
Direct lending	USD afdekking voor 100% (in beleggingsfonds)

Securities lending

Voor de discretionaire mandaten is securities lending uitgesloten. Voor fondsbeleggingen wordt door het pensioenfonds bij voorkeur gebruikgemaakt van fondsbeleggingen waarin securities lending is uitgesloten.

Mocht de managerselectie resulteren in een fondsbelegging waarin securities lending wordt toegepast, dan wordt specifiek aandacht besteed aan de wijze waarop securities lending wordt toegepast en de zekerheidstelling is geregeld. Hiernaast evalueert het pensioenfonds voor deze beleggingsfondsen periodiek de mate waarin securities lending wordt toegepast, het tegenpartij- en onderpandbeleid en de gerealiseerde opbrengst.

Het gemiddelde percentage voor de securities lending stijgt bij voorkeur niet uit boven 10% van de desbetreffende aandelenportefeuille en van de opbrengst van de securities lending dient minimaal 50% ten gunste van het pensioenfonds te komen.

Collateral management

Het collateral management wordt uitgevoerd door de Counterparty Credit Risk Management Group van BlackRock. De groep is verantwoordelijk voor het managen van kredietrisico's in relaties waarin sprake is van tegenpartijrisico. Hiertoe wordt onderzoek naar kredietrisico's uitgevoerd en worden middels een geautomatiseerd proces portfolio's, transacties en data van alle soorten derivaten gemonitord.

De derivaten worden aangegaan met meerdere – goed in de markt vertegenwoordigde – tegenpartijen om voldoende liquiditeit, risicomanagement en gunstige prijsstelling te waarborgen.

De openstaande posities worden dagelijks gewaardeerd en margin calls (zonder rekening te houden met een drempel) naar aanleiding van deze waarderingen worden dagelijks gedaan. Voor de margin calls wordt een minimum bedrag van USD 250.000 aangehouden.

Derivatenbeleid

Derivaten kunnen door de vermogensbeheerder uitsluitend worden gebruikt ten behoeve van het reduceren van risico's, het efficiënt verhogen of verlagen van de exposure van beleggingscategorieën en het afdekken van valuta- en renterisico's.

Onder derivaten wordt verstaan het kopen van call- en putopties en warrants, het verkopen van gedekte callopties, futures en swap(tion)s met betrekking tot rente-, inflatie-, krediet- en valuta risico's. Het pensioenfonds maakt gebruik van centraal en niet-centraal geclearde Over-The-Counter (OTC) derivaten.

Over-The-Counter (OTC) derivaten worden aangegaan onder een International Swaps & Derivatives Association (ISDA) Master agreement. De tegenpartij voor OTC derivaten heeft bij het aangaan van een transactie een minimale credit rating van A- tenzij de transactie de exposure naar deze tegenpartij ten aanzien van de renteafdekking vermindert.

Jaarlijks beleggingsbeleid

Uitgaande van het strategisch beleggingsbeleid wordt jaarlijks door de fiduciair vermogensbeheerder in overleg met de beleggingscommissie een beleggingsjaarplan opgesteld. In het beleggingsjaarplan wordt het in enig jaar te voeren beleggingsbeleid nader ingevuld waarbij rekening wordt gehouden met marktontwikkelingen, ontwikkelingen binnen het pensioenfonds en eventuele uitvoeringsaspecten.

Een nadere invulling van het jaarlijks beleggingsbeleid geschiedt altijd binnen het risicoprofiel van het strategisch beleggingsbeleid. Een besluit tot nadere invulling van het jaarlijks beleggingsbeleid wordt door het bestuur genomen op basis van de uitkomsten van een verkorte ALM studie en evaluatie van het bestaande beleggingsbeleid. Het bestuur ontvangt ten behoeve van de besluitvorming een advies van de beleggingscommissie en fiduciair vermogensbeheerder. Indien de omstandigheden daarom vragen kan het jaarlijks beleggingsbeleid gedurende het jaar worden bijgesteld. Hierbij wordt de reguliere beleggingscyclus gevolgd tenzij marktomstandigheden daarvoor onvoldoende ruimte bieden.

Het beleggingsbeleid voor 2026 sluit volledig aan bij het strategisch beleggingsbeleid. Voor zover illiquide beleggingscategorieën niet (kunnen) worden ingevuld, vindt bijstelling van de weging van – in karakteristieken zoveel als mogelijk vergelijkbare – liquide beleggingscategorieën plaats.

Investment cases

Voor de beleggingscategorieën waarin wordt belegd stelt het pensioenfonds een investment case op. De investment case bestaat uit de volgende onderdelen:

- de kwalitatieve onderbouwing van de beleggingscategorie, inclusief de beschrijving van de risico's;
- de toetsing van de beleggingscategorie aan de investment beliefs;
- de kwantitatieve toetsing van de beleggingscategorie op basis van (lange termijn) verwachtingen en marktomstandigheden;
- de vastlegging van de wijze waarop in de beleggingscategorie wordt belegd;
- de kaderstelling voor de beleggingscategorie;
- de evaluatie van de vermogensbeheerder voor de beleggingscategorie;
- de overall conclusie ten aanzien van de beleggingscategorie.

Managersselectie

Het totale beheer van het vermogen wordt uitgevoerd door een (externe) fiduciair vermogensbeheerder die na een grondige analyse wordt gekozen. Aan de fiduciair vermogensbeheerder(s) en portefeuillemanagers worden schriftelijke instructies en richtlijnen in lijn met de kaderstelling in de investment case meegegeven die periodiek worden gecontroleerd en waar nodig herzien.

De kaderstelling is specifiek per beleggingscategorie en omvat elementen zoals benchmark, rendementsverwachtingen, risicobegrenzings, fondsstructuur, mate van liquiditeit, gebruik van derivaten, aansprakelijkheidsbepalingen, kosten, ESG screening en securities lending.

De fiduciair vermogensbeheerder is verantwoordelijk voor het selecteren en monitoren van portefeuillemanagers. Hierbij is het uitgangspunt om een beleggingsportefeuille samen te stellen die aansluit op en waarde toevoegt aan het beleggingsbeleid – en dus de doelstellingen – van het pensioenfonds en waarmee een zo hoog mogelijk (reëel) lange termijn rendement op het persoonlijk pensioenvermogen kan worden gerealiseerd.

Om te komen tot een aanbeveling voor een portefeuillemanager wordt door de fiduciair vermogensbeheerder een uitgebreide analyse (long list, short list, presentatie en site visit) van in aanmerking komende managers uitgevoerd. De analyse van de portefeuillemanager op organisatie, mensen, filosofie, proces, performance en risicomanagement alsmede de aanbeveling die hieruit voortvloeit worden besproken met en beoordeeld door de beleggingscommissie. De beleggingscommissie kan hierbij een second opinion van een externe deskundige betrekken.

Indien de beleggingscommissie de aanbeveling van de (fiduciair) vermogensbeheerder ondersteunt, wordt deze voorgelegd aan het bestuur ter bevestiging.

ESG beleid

In 2021 heeft het bestuur het 'beleid en invulling duurzaamheid beleggingen' uitgewerkt. In dit beleid zijn uitgewerkt:

- het duurzaamheidsbeleid van Vopak;
- de relevante wet- en regelgeving;
- de mogelijkheden bij de invulling van het duurzaam beleggingsbeleid voor het pensioenfonds;
- de wijze waarop praktisch invulling is gegeven aan het duurzaamheidsbeleid bij het pensioenfonds;

- de monitoring van het duurzaamheidsbeleid;
- de communicatie over het duurzaamheidsbeleid.

Met de investment belief ‘het pensioenfonds heeft een maatschappelijke verantwoordelijkheid’ onderschrijft het pensioenfonds het belang van een duurzaam beleggingsbeleid. Waar mogelijk doet het pensioenfonds een extra stap waarbij de (praktische) haalbaarheid en de kosten een belangrijke onderdeel in de overweging vormen. Het pensioenfonds committeert zich niet expliciet aan vrijwillige richtlijnen, zoals bijvoorbeeld het IMVB-convenant, maar neemt deze als referentiekader mee voor het duurzaamheidsbeleid. Hierbij wordt continu de relatie gelegd tussen de verantwoordelijkheid naar de buitenwereld en de verantwoordelijkheid naar de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

De wijze waarop invulling wordt gegeven aan de SFDR richtlijn wordt bij de update van het ESG beleid nader uitgewerkt in 2026. Hierbij zullen de eind 2025 (voorgestelde) wijzigingen van de richtlijn worden betrokken.

Opzet resultaatanalyse

De (fiduciair) vermogensbeheerder(s) dragen zorg voor een volledige administratie van de beleggingsportefeuille en alle daarop betrekking hebbende transacties. Minimaal eens per kwartaal worden de volgende zaken vastgelegd:

- portefeuilleoverzichten van de marktwwaarden begin en einde periode inclusief lopende rente;
- ontwikkeling van het vermogen;
- fonds- en benchmarkrendement;
- attributieanalyse;
- toelichting op het gevoerde beleggingsbeleid;
- verwachtingen voor de komende periode;
- overzicht van valuta-, rating-, duration- en looptijdverdelingen van obligaties en relevante benchmarks;
- overzicht posities bij tegenpartijen rentederivaten;
- overzicht van de regio- en sectorverdeling voor de aandelen en relevante benchmarks.

Elk kwartaal worden bovenstaande zaken getoetst en beoordeeld, waarbij de nadruk ligt op de performance van de beleggingscategorieën tegen de vastgestelde benchmarks en de door de vermogensbeheerders aangeleverde risicoattributie.

Noodprocedure beleggingen

Het pensioenfonds beschikt over een noodprocedure beleggingen. Daarin zijn de te nemen acties en het besluitvormingsproces vastgelegd ingeval er sprake is van extreme bewegingen op de financiële markten. De procedure wordt binnen 24 uur afgewikkeld door (een delegatie van) het bestuur en heeft de volgende inhoud.

1. De fiduciair vermogensbeheerder identificeert extreme bewegingen op de financiële markten en informeert het pensioenbureau over deze bewegingen en de impact op de beleggingsportefeuille. De fiduciair vermogensbeheerder geeft voorts een mening over de extreme bewegingen en de te verwachten ontwikkelingen in het licht van de geformuleerde risicohouding.
2. Het pensioenbureau verzendt een e-mail naar de leden van de beleggingscommissie en de toehoorders vanuit het bestuur met de relevante feiten en een voorstel hoe te handelen. Indien de leden van de beleggingscommissie en toehoorders vanuit het bestuur niet op deze e-mail reageren, neemt het pensioenbureau telefonisch contact op.
3. Het pensioenbureau maakt de balans op van de ontvangen reacties en tracht bij verdeeldheid tussen de leden van de beleggingscommissie en toehoorders vanuit het bestuur op zo kort mogelijke termijn onderlinge consensus te bereiken.
4. Bij consensus over het voorstel hoe te handelen wordt dit gecommuniceerd naar het bestuur en aansluitend – met instemming van de toehoorders vanuit het bestuur – in werking gezet.

Het bestuur bekrachtigt in de eerstvolgende bestuursvergadering het uitgevoerde voorstel hoe te handelen.

10. EIGEN RISICOBEOORDELING

In 2024 heeft het bestuur een update van de eigen risicobeoordeling vastgesteld. Een groot deel van de eigen risicobeoordeling betreft een samenvatting van bestaande beleidsdocumenten en risicoanalyses.

De volgende vraag stond centraal bij deze eigen risicobeoordeling:

Kan Pensioenfonds Vopak zowel voor, tijdens als na de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel een integrale en beheerste bedrijfsvoering behouden?

Onderdeel van deze vraag is een beoordeling van de effectiviteit van het risicobeheer inclusief de beheersmaatregelen. Een gebrekkig risicobeheer kan immers ook de missie, visie en strategie in gevaar brengen. Het stappenplan dat in de eigen risicobeoordeling wordt doorlopen, omvat daartoe de volgende stappen.

- 1) Missie, visie en strategie
- 2) Strategische risicohouding
- 3) Strategisch beleid
- 4) Integrale risico-analyse
- 5) Meest materiële risico's en beheersmaatregelen
- 6) Efficiënt en effectief risicobeheer

In de eigen risicobeoordeling heeft het bestuur een beoordeling gemaakt van de risico's die het pensioenfonds loopt en de consequenties die deze risico's hebben voor de mate waarin het fonds haar missie, visie en strategie kan realiseren. Op basis van het bestaande beleid, risico-inventarisatie en bijbehorende beheersmaatregelen is het bestuur van mening dat het reguliere risicobeheer binnen het pensioenfonds voldoende adequaat is ingericht.

De meeste impact op het realiseren van een beheerste en integrale bedrijfsvoering voor, tijdens en na de WTP transitie betrof in 2024 de volgende punten:

- De middelgrote risicobereidheid op het IT-risico. Dit risico is een directe bedreiging voor de missie van het pensioenfonds om een beheerste en integrale bedrijfsvoering te voeren. Het bestuur wil de risicobereidheid voor dit risico daarom verlagen van middelgroot tot laag.
- Het risicobeheer bij het WTP transitieproces is onvoldoende aantoonbaar vastgelegd. Dit kan gevolgen hebben voor het (goedkeuren van) het implementatieplan. Het bestuur wil de risicobeheersing tijdens en na de WTP transitie verbeteren door het uitvoeren van een risk self assessment op de WTP transitie en het opstellen van go/no-go criteria voor het invaren en uitvoeren van de nieuwe premiereregeling.

Na afronding van de WTP transitie zal wederom een eigen risicobeoordeling plaatsvinden. Voor zover mogelijk zal deze eigen risicobeoordeling tevens input geven voor de strategische heroriëntatie op de uitvoering van de solidaire premiereregeling welke naar verwachting eind 2027 zal worden opgestart. Deze heroriëntatie heeft mogelijk gevolgen voor de missie, visie en strategie, voor de strategische risicohouding, voor het strategisch beleid en voor het IRM-beleid.

11. HOOFDLIJNEN UITVOERINGSOVEREENKOMST

De afspraken over de uitvoering van de pensioenovereenkomst tussen het pensioenfonds en Vopak zijn vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst zoals bedoeld in artikel 23 van de Pensioenwet. In paragraaf 3.2 van de Pensioenwet staan de eisen omtrent de inhoud van deze overeenkomst opgesomd.

De uitvoeringsovereenkomst is in werking getreden op 1 juli 2026 en loopt tot en met 31 december 2029. De looptijd kan na 31 december 2029 jaarlijks stilzwijgend worden verlengd met één jaar tenzij één van beide partijen, met inachtneming van een opzegtermijn van zes maanden, de uitvoeringsovereenkomst beëindigt.

Aangesloten ondernemingen

Het pensioenfonds voert de solidaire premieregeling uit voor de werknemers van Vopak met uitzondering van de werknemers die op grond van de arbeidsovereenkomst deelnemen of gaan deelnemen aan een andere premieregeling. Onder Vopak wordt verstaan Koninklijke Vopak N.V. alsmede de met Koninklijke Vopak N.V. in een groep verbonden ondernemingen, waarvan Koninklijke Vopak N.V. direct of indirect meer dan vijftig procent (50%) van de aandelen bezit en waarvoor de solidaire premieregeling van het pensioenfonds met instemming van Koninklijke Vopak N.V. van toepassing is verklaard alsmede iedere andere met Vopak gelieerde onderneming waarvoor de solidaire premieregeling van het pensioenfonds met instemming van Koninklijke Vopak N.V. van toepassing is verklaard.

Informatieverstrekking Vopak

Vopak heeft zich verplicht alle werknemers die op grond van de bepalingen van de solidaire premieregeling recht hebben op deelneming, als deelnemer aan te melden, met uitzondering van de werknemers die in hun (individuele) arbeidsovereenkomst nadrukkelijk anders zijn overeengekomen.

Voorts heeft Vopak zich verplicht alle informatie te verschaffen die nodig is voor het goed uitvoeren van de solidaire premieregeling. Het pensioenfonds is gevrijwaard voor alle financiële gevolgen van onjuiste en/of ontijdige opgaven voor zover deze niet zijn te wijten aan de handelwijze van de werknemer.

Verschuldigde bijdrage

De verschuldigde bijdrage voor deelnemers, die door Vopak aan het pensioenfonds wordt afgedragen, omvat de hierna opgenomen componenten:

1. de bijdrage die wordt toegevoegd aan het persoonlijk pensioenvermogen;
2. de risicobijdrage voor levenslang en tijdelijk partnerpensioen;
3. de risicobijdrage voor wezenpensioen;
4. de risicobijdrage voor voortzetting van de solidaire premieregeling bij arbeidsongeschiktheid;
5. de opslag voor lopende en toekomstige uitvoeringskosten;
6. de opslag voor het vereist eigen vermogen.

De inleg op het persoonlijk pensioenvermogen in enig jaar wordt bepaald op basis van het niveau van de 20-jaars rente uit de rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank per 31 december van het voorafgaande jaar.

20-jaars rente rentetermijnstructuur	bijdrage in % pensioengrondslag
tot 1,85%	28,6%
1,85, %	28,6%
2,00%	27,7%
3,00%	22,8%
4,00%	19,2%
5,00%	16,7%
6,00%	14,8%
7,00%	13,3%

Voor tussenliggende renteniveaus wordt de inleg op het persoonlijk pensioenvermogen geïnterpoleerd. Bij renteniveaus hoger dan 7% treden sociale partners in overleg omtrent de inleg op het persoonlijk pensioenvermogen.

De vaststelling van de verschuldigde bijdrage geschiedt op basis van de per 1 januari van het desbetreffende jaar voor de deelnemers vastgestelde salarissen, toeslagen en bonussen waarover pensioenopbouw plaatsvindt. Voor werknemers met een individuele arbeidsovereenkomst, voor wie de jaarlijkse salarisaanpassing na 1 januari plaatsvindt, wordt in de situatie per 1 januari mede begrepen de nadien doorgevoerde aanpassing van het bruto salaris van het desbetreffende jaar.

Toets op kostenneutraliteit

Ten aanzien van de totaal verschuldigde bijdrage in de solidaire premieregeling is overeengekomen dat deze kostenneutraal wordt vastgesteld ten opzichte van de totaal verschuldigde bijdrage in de tot 1 juli 2026 geldende pensioenregeling. Hiertoe wordt in 2026 de totaal verschuldigde bijdrage vastgesteld in beide pensioenregelingen. Indien de totaal verschuldigde bijdrage in beide pensioenregelingen meer dan 2,5% afwijkt, wordt de bijdrage die wordt toegevoegd aan het persoonlijk pensioenvermogen zodanig procentueel bijgesteld dat in totaal kostenneutraliteit tussen de totaal verschuldigde bijdrage in beide pensioenregelingen wordt gerealiseerd. Deze bijstelling wordt vanaf 2027 in ogenschouw genomen bij de jaarlijkse vaststelling van de totaal verschuldigde bijdrage.

Bij de vergelijking van de verschuldigde bijdrage in beide pensioenregelingen wordt rekening gehouden met de overheveling van de risicoverzekering voor arbeidsongeschiktheidspensioen van het pensioenfonds naar een door Vopak geselecteerde verzekeraar. Deze risicoverzekering kan vanaf 1 juli 2026 niet meer in het pensioenfonds worden ondergebracht omdat de pensioenadministrateur deze vanuit het administratiesysteem niet ondersteunt.

Achterstand betalingen en betalingsvoorbewoud Vopak

De (voorlopige) bijdrage is verschuldigd op 1 januari van enig jaar. Op basis hiervan kan er in principe geen sprake zijn van betalingsachterstand van Vopak. Het pensioenfonds draagt er zorg voor dat Vopak per kwartaal vooraf, ten laste van de rekening courant, $\frac{1}{4}$ deel van de verschuldigde (voorlopige) bijdrage op haar bankrekening stort, teneinde de automatische incasso ten behoeve van de inleg op het persoonlijk pensioenvermogen van deelnemers mogelijk te maken. Het pensioenfonds verstrekt in december van het voorafgaande jaar een opgave aan Vopak van de per kwartaal verschuldigde (voorlopige) bijdrage.

De (voorlopige) bijdrage wordt op 1 januari van enig jaar in de rekening courant geboekt tussen het pensioenfonds en Vopak. Het pensioenfonds draagt er zorg voor dat de terugboeking van de voorlopige bijdrage en de boeking van de definitieve bijdrage in enig jaar binnen drie maanden na afsluiting van dat jaar in de rekening courant worden geboekt.

Vopak heeft het recht de verschuldigde bijdrage te verminderen of de betaling ervan op te schorten of te staken, indien de bedrijfsresultaten van dien aard zijn dat Vopak naar redelijkheid niet langer in staat is de verschuldigde bijdrage geheel of gedeeltelijk te voldoen.

Rekening courant

De betalingsverplichtingen tussen het pensioenfonds en Vopak lopen over de rekening courant. De rente op de rekening courant is gelijk aan het Euribor Geldmarkt Tarief (6 maanden) afgerond op een veelvoud van 0,25% met een minimum van 0%.

Het pensioenfonds en Vopak dragen er zorg voor dat het (positieve of negatieve) saldo per 31 december van enig jaar nimmer uitstijgt boven 1% van het gezamenlijk pensioenvermogen.

Wijziging pensioenreglement

Het pensioenfonds heeft zich verplicht tot het uitvoeren van de solidaire premieregeling zoals overeengekomen tussen Vopak, vakverenigingen en centrale ondernemingsraad. Tegen de uitvoering van een nieuwe (solidaire) premieregeling kan door het pensioenfonds bezwaar worden aangetekend.

Het bestuur kan een krachtens de statuten vastgesteld reglement wijzigen. Vopak wordt vooraf in kennis gesteld van een voornemen tot wijziging. Wijzigingen zoals overeengekomen door Vopak, vakverenigingen en centrale ondernemingsraad worden op voordracht van Vopak in behandeling genomen en wijzigingen als gevolg van (gewijzigde) wet- en/of regelgeving op voordracht van het bestuur. Na wijziging wordt het reglement voorgelegd aan Vopak om zeker te stellen dat dit overeenstemt met de overeengekomen (solidaire) premieregeling.

12. HOOFDLIJNEN SOLIDAIRE PREMIEREGELING

De solidaire premiereregeling is vastgelegd in een reglement. De solidaire premiereregeling is ter goedkeuring op grond van artikel 19c, lid 2 Wet LB 1964 voorgelegd aan de Belastingdienst.

De belangrijkste kenmerken van de solidaire premiereregeling zijn hierna opgenomen.

Onderdeel	Hoofdlijnen																		
Soort pensioenregeling	Solidaire premiereregeling.																		
Pensioenrichtleeftijd	AOW-leeftijd.																		
Pensioengevend salaris	Bruto jaarsalaris per 1 januari (inclusief toeslagen) vermeerderd met de arbeidsvoorwaardelijke bonus (met een maximum van 15% van het bruto jaarsalaris) in het desbetreffende jaar, met een maximum van EUR 137.800 in 2026. De pensioengevende toeslagen en bonussen worden door de Executive Board bepaald.																		
Franchise	EUR 17.914 in 2026.																		
Pensioengrondslag	Pensioengevend salaris verminderd met de franchise.																		
Pensioenopbouw	Persoonlijk pensioenvermogen.																		
Partnerpensioen vóór pensioendatum	Levenslang partnerpensioen ter grootte van 30% van het pensioengevend salaris en tijdelijk partnerpensioen (tot AOW-leeftijd partner) ter grootte van 70% van de franchise. Verzekering op risicobasis met voortzetting voor rekening pensioenfonds gedurende zes maanden na einde deelneming. Vrijwillige verzekering op risicobasis voor rekening gewezen deelnemer met voortzetting tot uiterlijk AOW-leeftijd.																		
Partnerpensioen na pensioendatum	70% van het ouderdomspensioen.																		
Wezenpensioen vóór pensioendatum	Tijdelijk wezenpensioen ter grootte van 10% van het pensioengevend salaris (tot 25-jarige leeftijd). Verzekering op risicobasis met voortzetting voor rekening pensioenfonds gedurende zes maanden na einde deelneming. Vrijwillige verzekering op risicobasis voor rekening gewezen deelnemer met voortzetting tot uiterlijk AOW-leeftijd.																		
Wezenpensioen na pensioendatum	20% van het partnerpensioen.																		
Beschikbare bijdrage (excl. risicobijdragen en opslagen)	<table><tr><th>20-jaars rente rentetermijnstructuur</th><th>bijdrage in % pensioengrondslag</th></tr><tr><td>tot 1,85%</td><td>28,6%</td></tr><tr><td>1,85,%</td><td>28,6%</td></tr><tr><td>2,00%</td><td>27,7%</td></tr><tr><td>3,00%</td><td>22,8%</td></tr><tr><td>4,00%</td><td>19,2%</td></tr><tr><td>5,00%</td><td>16,7%</td></tr><tr><td>6,00%</td><td>14,8%</td></tr><tr><td>7,00%</td><td>13,3%</td></tr></table>	20-jaars rente rentetermijnstructuur	bijdrage in % pensioengrondslag	tot 1,85%	28,6%	1,85,%	28,6%	2,00%	27,7%	3,00%	22,8%	4,00%	19,2%	5,00%	16,7%	6,00%	14,8%	7,00%	13,3%
	20-jaars rente rentetermijnstructuur	bijdrage in % pensioengrondslag																	
	tot 1,85%	28,6%																	
	1,85,%	28,6%																	
	2,00%	27,7%																	
	3,00%	22,8%																	
	4,00%	19,2%																	
	5,00%	16,7%																	
	6,00%	14,8%																	
7,00%	13,3%																		
	De beschikbare bijdrage in enig jaar wordt vastgesteld op basis van de 20-jaars rente in de rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank per 31 december van het voorafgaande jaar. Voor tussenliggende renteniveaus wordt geïnterpoleerd.																		
Solidariteitsreserve	De solidariteitsreserve beoogt (zoveel mogelijk) te voorkomen dat ingegane pensioenen moeten worden verlaagd in het geval van grote negatieve overrendementen.																		
Uitkeringsfase	De ingegane pensioenen vormen een uitkeringscollectief met een gelijke aanpassing van pensioenen voor pensioengerechtigden.																		

Het persoonlijk pensioenvermogen op de pensioeningangsdatum wordt gebruikt om het ouderdoms- en partnerpensioen vast te stellen voor de pensioengerechtigde.

Na ingang wordt het ouderdomspensioen, partnerpensioen en/of wezenpensioen jaarlijks opnieuw vastgesteld op basis van de gegevens per 31 december van het voorafgaande jaar. Het nieuw vastgestelde ouderdomspensioen, partnerpensioen en/of wezenpensioen geldt vanaf 1 april van het desbetreffende jaar. De pensioengerechtigde wordt uiterlijk 1 maart op de hoogte gesteld van het nieuwe ouderdomspensioen, partnerpensioen en/of wezenpensioen.

Uit het jaarlijks opnieuw vaststellen van het ouderdomspensioen, partnerpensioen en/of wezenpensioen zou een verlaging van het ingegane pensioen kunnen resulteren in geval van grote negatieve overrendementen. De in het pensioenfonds gevormde solidariteitsreserve tracht in dergelijke omstandigheden een verlaging van het ingegane pensioen (deels) te voorkomen.

Op 1 juli 2026 zijn de opgebouwde en ingegane pensioenen en pensioenkapitalen uit de voorheen geldende pensioenregeling ingebracht in de solidaire premiereregeling. Deze vormen – tezamen met een mogelijke toedeling uit de buffer van het pensioenfonds op de transitiedatum – de startpositie van het persoonlijk pensioenvermogen in de solidaire premiereregeling.

De deelnemers op 30 juni 2026 die vanaf 1 juli 2026 naar verwachting als gevolg van de overgang naar de solidaire premiereregeling in totaal worden geconfronteerd met een verlaging van de toekomstige (premie)inleg ontvangen een compensatie uit de buffer van het pensioenfonds welke op 1 juli 2026 aan het persoonlijk pensioenvermogen wordt toegevoegd.

De solidaire premiereregeling kent de volgende keuzemogelijkheden voor de (gewezen) deelnemers:

- het verschuiven van de ingangsleeftijd voor het ouderdomspensioen;
- het gedeeltelijk laten ingaan van het ouderdomspensioen;
- het uitruilen van partnerpensioen naar ouderdomspensioen of omgekeerd;
- het uitkeren van een tijdelijk hoger of lager ouderdomspensioen.

De bepalingen in het reglement van de solidaire premiereregeling zijn leidend voor de invulling van de regeling. Dit reglement omvat mede een uitgebreide omschrijving van de wijze van jaarlijkse vaststelling van het ingegane ouderdoms- en/of partnerpensioen.

13. VERDEELREGELS

Het persoonlijk pensioenvermogen wordt gezamenlijk belegd. De financiële resultaten worden gericht aan het persoonlijk pensioenvermogen toebedeeld op basis van verdeelregels. Deze verdeelregels zien enerzijds op de bescherming tegen het renterisico en anderzijds op de verdeling van het overrendement. Uitgangspunt voor deze verdeelregels is de risicohouding van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

De resultaten als gevolg van de (ontwikkeling van de) levensverwachting en het sterfteresultaat worden middels biometrische verdeelregels toebedeeld aan het persoonlijk pensioenvermogen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar het zogeheten micro- en macro-lang-leven-risico. De biometrische rendementen als gevolg van de ontwikkeling van de levensverwachting betreft het macro lang-leven-risico en het sterfteresultaat betreft micro lang-leven-risico en micro kort-leven-risico.

De verdeelregels omvatten:

- financieel beschermingsrendement;
- financieel overrendement;
- biometrisch beschermingsrendement micro-lang-leven-risico;
- resultaat op micro-lang-leven (overrendement micro-lang-leven-risico);
- biometrisch beschermingsrendement macro-lang-leven-risico;
- verwerking van een actualisatie van overige actuariële grondslagen.

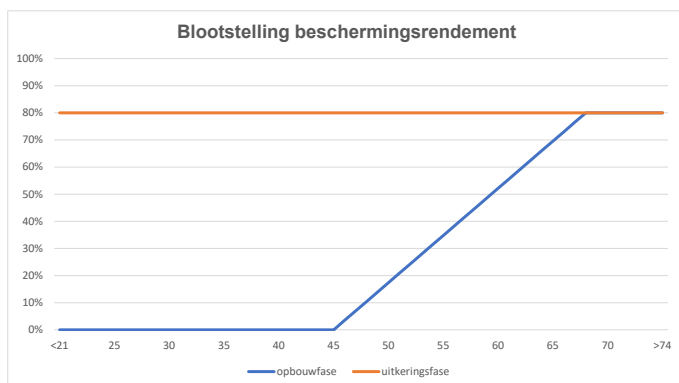
Financieel beschermingsrendement

Het financieel beschermingsrendement is het deel van het beleggingsrendement dat – passend bij de risicohouding per leeftijdscohort – maandelijks aan het persoonlijk pensioenvermogen wordt toebedeeld om de (verwachte) uitkering (deels) te beschermen tegen de impact van een rentewijziging. Voor jongere (gewezen) deelnemers, geldt een lagere mate van bescherming dan voor oudere (gewezen) deelnemers. Dichter bij de pensioenleeftijd staat de bescherming van de verwachte uitkering meer centraal. Na ingang van het ouderdoms- en/of partnerpensioen ligt de focus op meer nominale zekerheid van het ingegane pensioen. De impact van een rentewijziging wordt met het beschermingsrendement afgedekt voor 0% tot 46 jaar oplopend tot 80% vanaf 68 jaar.

Bij de vormgeving van de mate van renteaafdekking is gekozen voor de indirecte (theoretische) methode. Hierbij ontvangen (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden bescherming op basis van de ontwikkeling van de rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank. Op basis hiervan is het financieel beschermingsrendement in twee componenten onder te verdelen:

- een maandelijks oprenting van het persoonlijk pensioenvermogen op basis van 1/12 van de 1-jaars rente uit hoofde van de rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank;
- een maandelijks (leeftijdsafhankelijke) toedeling aan het persoonlijk pensioenvermogen uit hoofde van een rentewijziging.

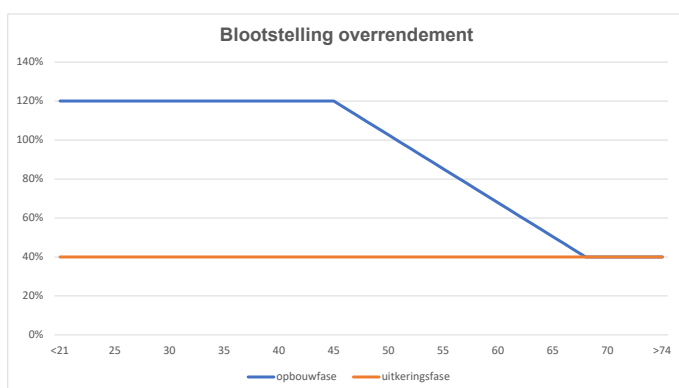
Door de keuze voor de indirecte (theoretische) methode krijgen leeftijdscohorten een beschermingsrendement dat precies aansluit bij de beoogde mate van bescherming tegen de impact van een rentewijziging. Het verschil tussen het theoretische en werkelijk behaalde beschermingsrendement komt tot uitdrukking in het overrendement waaraan jongere (gewezen) deelnemers meer worden blootgesteld dan oudere (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Hiermee ontstaat een resultaatdeling uit hoofde van het mismatchrisico tussen leeftijdscohorten. Aan deze resultaatdeling uit hoofde van het mismatchrisico zijn begrenzingen gesteld in het strategisch beleggingsbeleid van het pensioenfonds.

De leeftijdsafhankelijke verdeelregels voor het beschermingsrendement zijn opgenomen in het pensioenreglement.

Financieel overrendement

Het financieel overrendement is het deel van het beleggingsrendement dat resteert na aftrek van het beschermingsrendement en de beheerskosten voor het vermogensbeheer. Het totale beleggingsrendement wordt hiertoe verminderd met de oprenting van het persoonlijk pensioenvermogen, de toedeling van beschermingsrendement uit hoofde van de rentewijziging en de beheerskosten. Het overrendement wordt maandelijks (leeftijdsafhankelijk) toebedeeld aan het persoonlijk pensioenvermogen. Hierbij wordt tevens in ogenschouw genomen of er sprake is van een verwachte of ingegane pensioenuitkering.

De leeftijdsafhankelijke verdeelregels voor het overrendement zijn opgenomen in het pensioenreglement.

Biometrisch beschermingsrendement micro-lang-leven-risico

Bij het berekenen van de (verwachte) pensioenuitkering houdt het pensioenfonds rekening met de levensverwachting van een (gewezen) deelnemer en pensioengerechtigde. Als een (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde eerder overlijdt, hoeft er niet meer te worden uitgekeerd en valt het persoonlijk pensioenvermogen vrij. Andersom geldt ook dat – als een (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde later dan verwacht overlijdt – het persoonlijk pensioenvermogen moet worden verhoogd om de pensioenuitkering op basis van de levensverwachting levenslang te kunnen uitkeren. Het biometrisch beschermingsrendement micro-lang-leven-risico is gelijk aan de (maandelijks) verhoging om de pensioenuitkering (en het meeverzekerde partnerpensioen) gelijk te houden als een (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde langer leeft dan verwacht.

Het biometrisch beschermingsrendement voorziet in een volledige bescherming voor het micro-lang-leven-risico. De hoogte van deze bescherming volgt uit de overlevingsgrondslagen van het pensioenfonds. Het beschermingsrendement wordt leeftijdsafhankelijk toebedeeld aangezien de overlevingskansen per leeftijd verschillen.

Resultaat op micro-lang-leven-risico (overrendement micro-lang-leven-risico)

Het resultaat op micro-lang-leven-risico is het verschil tussen het persoonlijk pensioenvermogen van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden dat vrijvalt als gevolg van overlijden, de verhoging van persoonlijk pensioenvermogen uit hoofde van het beschermingsrendement voor micro-lang-leven-risico en het persoonlijk pensioenvermogen dat moet worden gevormd voor ingegane pensioenuitkeringen aan partners als gevolg van overlijden van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

Het resultaat op micro-lang-leven-risico wordt (maandelijks) via de operationele reserve verrekend. Indien de operationele reserve niet toereikend is wordt het resultaat onttrokken aan het persoonlijk pensioenvermogen.

Biometrisch beschermingsrendement macro-lang-leven-risico

Het macro-lang-leven-risico is het risico dat de levensverwachting van het pensioenfondsbestand verandert. De levensverwachting wordt periodiek herijkt op basis van (nieuw) gepubliceerde overlevingstafels.

Indien de levensverwachting van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden verandert, leidt dat tot een af- of toename van de (verwachte) pensioenuitkering omdat deze (naar verwachting) langer of korter wordt uitgekeerd. Het persoonlijk pensioenvermogen wijzigt als gevolg van de verandering van de levensverwachting niet. Het biometrisch beschermingsrendement voor macro-lang-leven-risico is derhalve nihil.

Voor zover de verandering van de levensverwachting leidt tot een afname van de pensioenuitkering, wordt deze vanuit de solidariteitsreserve zoveel mogelijk gecompenseerd.

Verwerking van effecten van een actualisatie van overige actuariële grondslagen

Het pensioenfonds kent geen bescherming voor een actualisatie van overige actuariële grondslagen (zoals bijvoorbeeld man/vrouw verhoudingen en het leeftijdsverschil tussen partners). Indien de (fondsspecifieke) actuariële grondslagen veranderen leidt dat derhalve tot een af- of toename van de (verwachte) pensioenuitkering.

Voor zover de actualisatie van overige actuariële grondslagen leidt tot een afname van de pensioenuitkering, wordt deze vanuit de solidariteitsreserve zoveel mogelijk gecompenseerd.

14. SOLIDARITEITSBELEID

De relevante uitgangspunten voor het geformuleerde solidariteitsbeleid zijn:

- de solidariteit is een belangrijke pijler onder de solidaire premieregeling, het pensioenfonds wenst deze solidariteit echter niet onnodig te belasten;
- de buffervorming via de solidariteitsreserve dient beperkt te blijven, het pensioenfonds geeft daarom de voorkeur aan het voorkomen van een daling van het nominale pensioen in het lopende jaar boven het voorkomen van een verlaging van het persoonlijk pensioenvermogen (pensioen in lopende en toekomstige jaren);
- de solidaire premieregeling kent een variabel pensioen toe;
- de waardevastheid en bescherming van het nominale pensioen zijn beide van belang.

De doelstellingen voor het solidariteitsbeleid die op basis van deze uitgangspunten zijn geformuleerd luiden als volgt:

- het beperken van de kans en mate van pensioenverlagingen, voor zover deze verlagingen niet worden veroorzaakt door keuzes of wijzigingen in persoonlijke omstandigheden van (gewezen) deelnemers en/of pensioengerechtigden zelf;
- het hanteren van een collectieve uitkeringsfase, zodat alle pensioenen jaarlijks procentueel met hetzelfde percentage stijgen of dalen;
- het vergroten van de voorspelbaarheid van de pensioenen voor (bijna) pensioengerechtigden.

De invulling van het solidariteitsbeleid wordt met name vormgegeven door middel van de solidariteitsreserve. De belangrijkste kenmerken voor de solidariteitsreserve zijn het zoveel mogelijk voorkomen van pensioenverlagingen, het bieden van bescherming aan de nieuwe pensioengerechtigden in lijn met de bestaande pensioengerechtigden en het voorkomen van negatief persoonlijk pensioenvermogen (wettelijk vereiste).

Solidariteitsreserve	
Aanvangswaarde bij transitie	Bij de transitie is de solidariteitsreserve vastgesteld op 5% van het totaal van de waarde van alle beleggingen, inclusief die ter dekking van de solidariteitsreserve en andere reserves en voorzieningen.
Doelniveau	5% van het totaal van de waarde van alle beleggingen, inclusief die ter dekking van de solidariteitsreserve en andere reserves en voorzieningen. De solidariteitsreserve bedraagt minimaal nihil. Een overschot van de solidariteitsreserve wordt op basis van de verdeelregels voor overrendement toegerekend aan het persoonlijk pensioenvermogen. Een tekort van de solidariteitsreserve wordt aangevuld vanuit het persoonlijk pensioenvermogen.
Mutaties	Gedurende het jaar wordt 5% van het positieve overrendement toegevoegd aan de solidariteitsreserve zolang deze zich nog niet op maximale niveau van 5% van het totaal van de waarde van alle beleggingen, inclusief die ter dekking van de solidariteitsreserve en andere reserves en voorzieningen, bevindt. De solidariteitsreserve wordt niet gevuld vanuit de premie. Aan de solidariteitsreserve wordt maximaal 20% onttrokken om een daling van pensioenuitkeringen in enig jaar tegen te gaan of te voorkomen. Deze maximering is niet van toepassing voor de aanvulling van negatief persoonlijk pensioenvermogen vanuit de solidariteitsreserve.
Rendement	Het beschermings- en overrendement uitgaande van een verdeelsleutel op basis van een naar uitkeringsstromen gewogen leeftijd van pensioengerechtigden.

15. UITKERINGENBELEID

De hoofdlijnen van het uitkeringenbeleid kunnen als volgt worden samengevat.

Uitkeringenbeleid	
Pensioenuitkeringen	Variabel, de hoogte wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld.
Uitkeringsfase	Uitkeringscollectief
Spreading overrendement	Geheugenloos, spreidingsparameter 4
Backstop gespreid overrendement	10 jaren
Bandbreedte spreidingsvermogen	Bovengrens +18% van het totaal van spreidings- en uitkeringsvermogen en ondergrens -10% van het totaal van spreidings- en uitkeringsvermogen.
Projectierendement	Rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank
Aanpassing pensioenuitkering	Jaarlijks per 1 april.

Uitkering vóór pensioendatum

De pensioenregeling bepaalt de hoogte van het (tijdelijk) partnerpensioen en wezenpensioen bij ingang vóór de pensioendatum van de (gewezen) deelnemer alsmede de hoogte van het partner- en wezenpensioen dat is opgebouwd vóór 1 juli 2026 dat op grond van het overgangsrecht additioneel wordt toegekend.

Bij het vaststellen van het persoonlijk pensioenvermogen van deze pensioenuitkeringen vanaf de pensioen-ingangsdatum wordt uitgegaan van het pensioen bij ingang, de (actuariële) grondslagen van het pensioenfonds en de verhouding tussen uitkerings- en spreidingsvermogen in het uitkeringscollectief.

Uitkering op pensioeningangsdatum

De pensioenuitkering wordt op de pensioeningangsdatum vastgesteld op basis van het niveau van het persoonlijk pensioenvermogen, de (actuariële) grondslagen van het pensioenfonds en de keuzes die de (gewezen) deelnemer bij ingang van het pensioen maakt.

De (actuariële) grondslagen van het pensioenfonds zijn gebaseerd op het projectierendement (rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank), de levensverwachting en overige (actuariële) grondslagen en uitgangspunten. De (actuariële) grondslagen die worden gebruikt voor de vaststelling van de pensioenuitkering zijn sekseneutraal.

Op de pensioeningangsdatum wordt het persoonlijk pensioenvermogen gesplitst over een uitkerings- en spreidingsvermogen in de verhouding van het uitkerings- en spreidingsvermogen van de aanwezige pensioengerechtigden in het uitkeringscollectief. Vanaf de pensioeningangsdatum heeft de nieuwe pensioengerechtigde in dezelfde mate voordeel/nadeel als de reeds aanwezige pensioengerechtigden in het uitkeringscollectief. De nieuwe pensioengerechtigde heeft daar via de vorming van eenzelfde spreidingsvermogen ook dezelfde 'prijs' voor betaald. De aanwezige pensioengerechtigden in het uitkeringscollectief ondervinden derhalve geen voordeel/nadeel van de nieuwe pensioengerechtigden die toetreden tot het uitkeringscollectief.

Het uitkeringsvermogen vormt de basis voor de vaststelling van de pensioenuitkering. Aan het uitkeringsvermogen wordt iedere maand de pensioenuitkering van de desbetreffende maand onttrokken. Het spreidingsvermogen wordt gebruikt om gelijke aanpassingen voor alle reeds lopende en toekomstige pensioenuitkeringen in het uitkeringscollectief te realiseren. Het spreidingsvermogen vertegenwoordigt de nog niet verwerkte rendementen uit voorgaande jaren in het uitkeringscollectief, welke in de toekomst (gespreid) in de pensioenuitkering worden verwerkt. Afhankelijk van de in voorgaande jaren gerealiseerde (positieve of negatieve) rendementen in het uitkeringscollectief kan het spreidingsvermogen zowel positief als negatief zijn. De wettelijke norm dat het voor pensioenuitkering bestemde vermogen niet negatief mag zijn, geldt alleen voor het persoonlijk pensioenvermogen (uitkeringsvermogen en spreidingsvermogen tezamen).

Het uitkeringsvermogen is gelijk aan de contante waarde van de toekomstige pensioenuitkeringen op basis van de grondslagen van het pensioenfonds. Tussen de uitkeringsvermogens van pensioengerechtigden vindt geen herverdeling plaats.

Tussen de spreidingsvermogens van pensioengerechtigden kan wel (beperkte) herverdeling plaatsvinden teneinde een voor alle pensioengerechtigden gelijke (jaarlijkse) aanpassing van de pensioenuitkering te realiseren.

Geheugenloze spreidingsmethode

Het pensioenfonds hanteert de zogeheten geheugenloze spreidingsmethode. In het aanpassingspatroon van deze spreidingsmethode wordt een groter deel aan het begin van de spreidingsperiode in de pensioenuitkeringen verwerkt. Bij de aanpassing van de pensioenuitkering in enig jaar wordt rekening gehouden met het overrendement in het desbetreffende jaar alsmede met het nog niet verwerkte overrendement uit voorafgaande jaren. De aanpassing van de pensioenuitkering is daarbij gelijk aan het gerealiseerde overrendement vermeerderd met het (procentuele) spreidingsvermogen dat in zijn totaliteit wordt gedeeld door de spreidingsparameter. Het aanpassingsprofiel van de pensioenuitkeringen wordt zodanig vastgesteld dat het gerealiseerde rendement in enig jaar na uiterlijk 10 jaren volledig is verwerkt in de pensioenuitkeringen.

In detail kan de spreidingsmethode als volgt worden uitgewerkt:

Verwerking overrendement jaar 1

- voor het overrendement dat via spreiding in de pensioenuitkering wordt verwerkt stelt het pensioenfonds voor de 10 opvolgende jaren een reeks aan (procentuele) aanpassingen vast;
- om tot de aanpassing van de pensioenuitkering te komen wordt telkens $\frac{1}{4}$ deel van het nog niet verwerkte overrendement (spreidingsvermogen) toegevoegd aan het uitkeringsvermogen;
- in jaar 10 wordt het nog niet verwerkte overrendement volledig verwerkt (backstop);
- het spreidingsvermogen voor enig jaar bedraagt derhalve einde jaar 10 nihil.

Verwerking overrendement volgend jaar

- het overrendement wordt toegevoegd aan het nog niet verwerkte overrendement (spreidingsvermogen) van het voorafgaande jaar;
- voor het cumulatief niet verwerkte overrendement stelt het pensioenfonds voor de 10 opvolgende jaren wederom een reeks aan (procentuele) aanpassingen vast;
- om tot de aanpassing van de pensioenuitkering te komen wordt wederom $\frac{1}{4}$ deel van het (cumulatief) nog niet verwerkte overrendement (spreidingsvermogen) toegevoegd aan het uitkeringsvermogen;
- voor de backstop in jaar 10 en voorafgaande jaren (ter illustratie jaar 9) wordt als volgt te werk gegaan:

Indien	verwerking backstop
Overrendementen hebben een gelijk teken	Voor de toekomstige aanpassingen wordt aangesloten bij het aanpassingspatroon van het cumulatief niet verwerkte rendement. De backstop van het resultaat in jaar 9 wordt gerespecteerd. Daarmee wordt in jaar 9 in feite minder van het nieuwe rendement verwerkt. Het restant wordt verwerkt via de nieuwe backstop in jaar 10.
Overrendementen hebben een tegengesteld teken, het nieuwe overrendement is kleiner dan het cumulatief niet verwerkte overrendement	Het nieuwe overrendement wordt verrekend met het cumulatieve niet verwerkte overrendement. Het resterende niet verwerkte overrendement is daarmee nog niet geheel verwerkt. Voor het nog resterende niet verwerkte overrendement, wordt voor de toekomstige verwerking aangesloten bij het gewenste aanpassingspatroon. De backstop blijft daarbij in jaar 9, al wordt de hoogte van de backstop lager. De backstop in jaar 9 wordt zodanig vastgesteld dat het spreidingsvermogen na jaar 9 nihil is.
Overrendementen hebben een tegengesteld teken, het nieuwe overrendement is groter dan het cumulatief niet verwerkte overrendement	Het nieuwe overrendement wordt verrekend met het cumulatieve niet verwerkte overrendement. Het resterende niet verwerkte overrendement is daarmee volledig verwerkt. Voor het nog resterende niet verwerkte overrendement, wordt voor de toekomstige verwerking aangesloten bij het gewenste aanpassingspatroon. De backstop in jaar 10 wordt zodanig vastgesteld dat het spreidingsvermogen na jaar 10 nihil is.

Verwerking overrendementen

Overrendementen worden onvoorwaardelijk vastgesteld. Een wijziging in de spreidingmethode of spreidingsparameter heeft geen invloed op reeds vastgestelde (onvoorwaardelijke) verwerking van overrendementen uit voorafgaande jaren.

Jaarlijkse aanpassing pensioenuitkering

Na de initiële vaststelling wordt de pensioenuitkering jaarlijks per 1 januari herijkt en vanaf 1 april aangepast. De jaarlijkse aanpassing geschiedt op basis van het niveau van het persoonlijk pensioenvermogen en de (actuariële) grondslagen van het pensioenfonds.

De jaarlijkse aanpassing is voor alle pensioenuitkeringen in het uitkeringscollectief gelijk en volgt uit de toedeling van uitkerings- en spreidingsvermogen. Indien de jaarlijkse aanpassing negatief is, wordt een verlaging van de pensioenuitkering zoveel mogelijk voorkomen vanuit de solidariteitsreserve. Een verlaging van de pensioenuitkering is niet uitgesloten.

Gelijke aanpassing in uitkeringscollectief

Het pensioenfonds hanteert in het uitkeringscollectief een gelijke aanpassing van alle pensioenuitkeringen. De (jaarlijkse) ontwikkeling van de pensioenuitkering is voor iedereen in het uitkeringscollectief hetzelfde.

In het uitkeringscollectief is de uitkering leidend. Het persoonlijk pensioenvermogen wordt wel geadmistreerd, waardoor de toedeling van het beschermings- en overrendement op individuele basis plaatsvindt. Een deel van het rendement is om de actuele pensioenuitkering te beschermen, de rest van het rendement komt in het spreidingsvermogen en dient voor toekomstige aanpassing van de pensioenuitkering. Het persoonlijk aandeel in het spreidingsvermogen wordt vervolgens bijgesteld zodat voor alle pensioengerechtigden in het uitkeringscollectief de verhouding tussen spreidingsvermogen en uitkeringsvermogen gelijk is. Het jaarlijks gelijktrekken van de verhouding voor alle pensioengerechtigden heeft slechts tot doel om ook in de toekomst gelijke aanpassingen van de pensioenuitkering te kunnen realiseren.

Aanvulling vanuit solidariteitsreserve

Indien de jaarlijkse aanpassing van de pensioenuitkering negatief is, dan kan uit de solidariteitsreserve een aanvulling worden gegeven om de negatieve aanpassing zoveel mogelijk te voorkomen. Hierbij wordt alleen de pensioenuitkering van het komende jaar aangevuld, er vindt geen toevoeging plaats aan het uitkeringsvermogen.

De aanvulling van de pensioenuitkering wordt gefinancierd vanuit de solidariteitsreserve. Om te toetsen of, en in welke mate, een aanvulling gegeven kan worden, wordt het beschikbare budget (afgeleid van de hoogte van de solidariteitsreserve en het beslag dat de doelen die eerder in de afwikkelvolgorde van de solidariteitsreserve komen) vergeleken met het benodigde budget voor de aanpassing van de pensioenuitkering. Voor de toetsing wordt gebruik gemaakt van hetzelfde jaarlijkse peilmoment als gehanteerd voor de vaststelling van de aanpassing van de pensioenuitkering. De basis voor de aanvulling is het niveau van de pensioenuitkering in het voorafgaande jaar. Nieuwe pensioengerechtigden krijgen altijd dezelfde (procentuele) aanvulling als de reeds aanwezige pensioengerechtigden in het uitkeringscollectief. De aanvulling voor de nieuwe pensioengerechtigden loopt ook via de solidariteitsreserve.

De aanvulling vanuit de solidariteitsreserve wordt geadmistreerd binnen het dossier van de pensioengerechtigde. De aanvulling wordt maandelijks uitgekeerd tezamen met de reguliere pensioenuitkering.

Peildatum

Voor de vaststelling van de jaarlijkse aanpassing van de pensioenuitkering en de eventuele aanvulling vanuit de solidariteitsreserve per 1 januari wordt uitgegaan van een peildatum van 31 december van het voorafgaande jaar. Ten aanzien van het uitkeringscollectief neemt het bestuur van het pensioenfonds jaarlijks een drietal besluiten:

- de vaststelling van het aanpassingspatroon voor de pensioenuitkeringen als gevolg van het gerealiseerde rendement;
- de (procentuele) aanpassing per 1 april van de pensioenuitkeringen in het uitkeringscollectief;
- de (procentuele) aanvulling vanuit de solidariteitsreserve voor het komende jaar (indien van toepassing).

Bij deze jaarlijkse besluiten richt het bestuur zich met name op het controleren of de resultaten tot stand zijn gekomen in lijn met het beleid van het pensioenfonds en de financiële situatie. Afwijkingen van het beleid van het pensioenfonds zijn niet mogelijk, wel kunnen bestuurlijke afwegingen aanleiding geven tot een weloverwogen bijstelling van het beleid van het pensioenfonds op een later tijdstip.

16. BIJDRAGEBELEID

In het bijdragebeleid zijn de componenten van de bijdrage naar de verschillende onderdelen van de solidaire premieregeling uitgewerkt.

Bijdragebeleid	
Beschikbare bijdrage	De bijdrage die wordt toegevoegd aan het persoonlijk pensioenvermogen. Deze bijdrage is gelijk aan een percentage van de pensioengrondslag, rekening houdend met het deeltijdpercentage.
Risicobijdrage partner- en wezenpensioen	De risicobijdrage die wordt betaald ter dekking van het (tijdelijk) partnerpensioen en wezenpensioen van partners en kinderen bij overlijden van een deelnemer. Deze risicobijdrage financiert tevens de voortzetting van de risicodekking van deze pensioenen voor de duur van maximaal zes maanden na beëindiging van de deelneming.
Risicobijdrage arbeidsongeschiktheid	De risicobijdrage die wordt betaald ter dekking van de voortzetting van de solidaire premieregeling bij arbeidsongeschiktheid.
Opslag uitvoeringskosten	De opslag die wordt betaald ter dekking van lopende en toekomstige uitvoeringskosten.
Opslag vereist eigen vermogen	De opslag die wordt betaald om de operationele reserve ten minste op het niveau van het vereist eigen vermogen te houden.

Vaststelling beschikbare bijdrage

De beschikbare bijdrage in enig jaar wordt vastgesteld op basis van de 20-jaars rente in de rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank per 31 december van het voorafgaande jaar. Voor tussenliggende renteniveaus wordt geïnterpoleerd.

20-jaars rente rentetermijnstructuur	bijdrage in % pensioengrondslag
tot 1,85%	28,6%
1,85,%	28,6%
2,00%	27,7%
3,00%	22,8%
4,00%	19,2%
5,00%	16,7%
6,00%	14,8%
7,00%	13,3%

Vaststelling risicobijdragen

De risicobijdrage voor het (tijdelijk) partnerpensioen en wezenpensioen wordt vastgesteld op basis van een percentage van de pensioengrondslag. De risicobijdrage is leeftijdsonafhankelijk en sekseneutraal en wordt op jaarbasis vastgesteld uitgaande van de actuariële grondslagen en rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank per 31 december van het voorafgaande jaar.

De risicobijdrage voor de voortzetting van de solidaire premieregeling bij arbeidsongeschiktheid wordt eveneens vastgesteld op basis van een percentage van de pensioengrondslag. De risicobijdrage is leeftijdsonafhankelijk en sekseneutraal en wordt voor drie jaar vastgesteld uitgaande van de actuariële grondslagen, rentetermijnstructuur en ervaringscijfers in de voorafgaande jaren.

Opslag uitvoeringskosten

De opslag voor uitvoeringskosten zorgt voor het op niveau houden van de kostenvoorziening met betrekking tot lopende en toekomstige uitvoeringskosten. De opslag wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de (verwachte) uitvoeringskosten onder aftrek van de (verwachte) vrijval uit de kostenvoorziening. De opslag bedraagt minimaal nihil.

Opslag vereist eigen vermogen

De bijdrage omvat een opslag voor vereist eigen vermogen teneinde de operationele reserve in het pensioenfonds minimaal op het niveau van het vereist eigen vermogen te houden. Voor het pensioenfonds stijgen de pensioen-uitkeringen uit boven de jaarlijkse (risico)bijdragen en opslagen van Vopak en neemt het vereist eigen vermogen naar verwachting jaarlijks af. De opslag vereist eigen vermogen wordt voor drie jaar vastgesteld.

Bij een toekomstige verlaging van de opslag vereist eigen vermogen naar nihil behoudt het pensioenfonds de beleidsruimte om in de toekomst een opslag voor vereist eigen vermogen in rekening te brengen.

Eigen bijdrage deelnemer

De deelnemer is een eigen bijdrage verschuldigd in de solidaire premiereregeling. De hoogte van de eigen bijdrage en de wijze waarop deze op de deelnemer wordt verhaald zijn vastgelegd in de overeengekomen arbeidsvoorwaarden.

De eigen bijdrage is begrepen in de jaarlijkse (risico)bijdragen en opslagen van Vopak.

Overzicht verschuldigde (risico)bijdragen en opslagen

In het hierna opgenomen overzicht zijn de verschuldigde (risico)bijdragen en opslagen van Vopak in procenten van de pensioengrondslag opgenomen zoals uitgewerkt in dit hoofdstuk.

jaar	20-jaars rente RTS	totale bijdrage	bijdrage PPV	risicobijdrage partner- en wezenpensioen	risicobijdrage voortzetting bij arbeidsongeschiktheid	opslag kosten	opslag VEV
2026	3,308%	25,08%	21,69%	1,11%	0,93%	1,10%	0,25%
2027							
2028							
2029							
2030							
2031							
2032							
2033							

17. BALANS EN WAARDERINGSGRONDSLAGEN

In dit hoofdstuk wordt de financiële opzet van het pensioenfonds uiteengezet. Ingegaan wordt op de waarderingsgrondslagen van de technische voorzieningen en het belegd vermogen.

Waarderingsgrondslagen beleggingen

De ter beurse genoteerde (onroerend goed) aandelen en vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen de beurswaarde. Niet ter beurse genoteerde beleggingsfondsen in onroerend goed, aandelen en vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen de intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt daarbij ontleend aan een door een accountant gecontroleerde jaarrekening of – indien geen jaarrekening beschikbaar is – een vaststelling door de fondsmanager op basis van objectieve en recente marktinformatie.

Technische voorzieningen

De technische voorzieningen op de balans van het pensioenfonds bestaan uit de technische voorziening voor risico deelnemers en de technische voorziening voor risico pensioenfonds.

Technische voorziening voor risico deelnemers

De technische voorziening voor risico deelnemers bestaat uit het totaal van het persoonlijk pensioenvermogen van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Het persoonlijk pensioenvermogen is het uitgangspunt voor de vaststelling van de (verwachte) pensioenuitkering.

Voor iedere (gewezen) deelnemer en pensioengerechtigde wordt een persoonlijk pensioenvermogen vastgesteld. De ontwikkeling van het persoonlijk pensioenvermogen vloeit met name voort uit de toevoeging van bijdragen, het onttrekken van pensioenuitkeringen en de (positieve en negatieve) rendementen. De rendementen zijn in hoofdstuk 13 'Verdeelregels' uitgewerkt.

Technische voorziening voor risico pensioenfonds

De technische voorziening voor risico pensioenfonds betreft de volgende voorzieningen:

- de kostenvoorziening;
- de overlijdensrisicovoorziening;
- de arbeidsongeschiktheidsvoorziening;
- de voorziening in verband met toekomstige arbeidsongeschiktheid;
- de voorziening voor niet opgevraagde pensioenen.

Bij overlijden of arbeidsongeschiktheid vindt een overheveling vanuit de technische voorziening voor risico pensioenfonds naar de technische voorziening voor risico deelnemers plaats. Hiermee wordt een persoonlijk pensioenvermogen gevormd ten gunste van de nabestaande of arbeidsongeschikte.

Kostenvoorziening

De kostenvoorziening wordt gevormd op basis van het volledig zelfstandig afwikkelen van het pensioenfonds. Hierbij wordt een prognose opgesteld van de toekomstige vaste en variabele uitvoeringskosten bij zelfstandige voortzetting van het gesloten pensioenfonds. De prognose is sterk afhankelijk van de rente en verwachte inflatie. De uitvoeringskosten omvatten niet de beleggingskosten (deze worden gefinancierd via het overrendement).

Kostenvoorziening (technische voorziening voor risico pensioenfonds)	
Aanvangswaarde bij transitie	Bij de transitie wordt de aanvangswaarde van de kostenvoorziening vastgesteld op 3,5% van de technische voorziening met een minimum van EUR 28,1 miljoen.
Doelniveau	De kostenvoorziening die nodig is voor de financiering van toekomstige vaste en variabele uitvoeringskosten bij het zelfstandig afwikkelen van het pensioenfonds bij het wegvallen van de opslag voor uitvoeringskosten uit de (risico)bijdragen en opslagen van Vopak. Afwijkingen van dit doelniveau aan het einde van het jaar worden toegevoegd/onttrokken aan de operationele reserve.
Mutaties	Gedurende het jaar wordt de opslag voor uitvoeringskosten uit de (risico)bijdragen en opslagen van Vopak, toegevoegd aan de kostenvoorziening en worden de feitelijke uitvoeringskosten onttrokken aan de kostenvoorziening.
Rendement	Het beschermings- en overrendement uitgaande van een verdeelsleutel op basis van een naar uitkeringsstromen gewogen leeftijd van het pensioenfondsbestand.

Het pensioenfonds draagt het kostenrisico via de operationele reserve. Hierbij wordt het jaarlijkse resultaat als volgt vastgesteld.

Verloop kostenvoorziening	ex ante	ex post
doelniveau kostenvoorziening primo jaar		
Af: uitvoeringskosten	- uitvoeringskosten waarvoor in het betreffende jaar is gereserveerd in de kostenvoorziening	- feitelijke uitvoeringskosten
Bij: opslag uitvoeringskosten in Vopak bijdrage en opslagen	+ verwachte uitvoeringskosten uit Vopak (risico)bijdragen en opslagen	+ beschikbaar gekomen opslag voor uitvoeringskosten uit de Vopak (risico)bijdragen en opslagen
Bij: rendement	+ benodigde intrest op basis van éénjaars-rente DNB rentetermijnstructuur	+ toegerekende beschermingsrendement (inclusief benodigde intrest op basis van éénjaars-rente DNB rentetermijnstructuur)
Bij/Af: mutatie		+/- mutatie naar doelniveau kostenvoorziening einde jaar
	verwachte doelniveau kostenvoorziening einde jaar	Benodigde doelniveau kostenvoorziening einde jaar

Het resultaat op kosten in enig jaar is gelijk aan het verschil tussen het verwachte (ex ante) doelniveau van de kostenvoorziening aan het einde van het jaar en het door de actuaris vastgestelde benodigde (ex post) doelniveau van de kostenvoorziening.

Uiterlijk eenmaal in de drie jaar wordt een evaluatie van het kostenmodel uitgevoerd. Het bestuur houdt de bevoegdheid om aanpassingen van het kostenmodel door te voeren indien de omstandigheden daarom vragen.

Overlijdensrisicovoorziening

De overlijdensrisicovoorziening heeft betrekking op de risicodekking van (tijdelijk) partnerpensioen en wezenpensioen en voorziet in de verrekening van resultaten uit hoofde van bij overlijden ingaand (tijdelijk) partnerpensioen en wezenpensioen.

De risicobijdrage voor levenslang en tijdelijk partnerpensioen en wezenpensioen wordt toegevoegd aan de overlijdensrisicovoorziening. Dit betreft de risicobijdrage begrepen in de jaarlijkse (risico)bijdragen en opslagen van Vopak, de risicobijdrage uit hoofde van de voortzetting van de solidaire premieregeling bij arbeidsongeschiktheid, de risicobijdrage ten laste van het persoonlijk pensioenvermogen ten behoeve van de vóór 1 juli 2026 opgebouwde partner- en wezenpensioenen voor (gewezen) deelnemers en de risicobijdrage ten laste van het persoonlijk pensioenvermogen uit hoofde van de vrijwillige voortzetting van de risicodekking voor gewezen deelnemers.

Overlijdensrisicovoorziening (operationele reserve)	
Aanvangswaarde bij transitie	Bij de transitie wordt de aanvangswaarde van de overlijdensrisicoverzekering vastgesteld op 1/12 van de jaarlijkse risicobijdrage voor (tijdelijk) partnerpensioen en wezenpensioen.
Doelniveau	De overlijdensrisicovoorziening is een voorziening van niet-materiële omvang en bedraagt gemiddeld 1/12 van de jaarlijkse risicobijdrage voor (tijdelijk) partnerpensioen en wezenpensioen. De overlijdensrisicovoorziening bedraagt minimaal nihil. Een overschot of tekort (in samenhang met overige onderdelen van de technische voorziening voor risico pensioenfondsen) van de overlijdensrisicovoorziening loopt via de operationele reserve.
Mutaties	Gedurende het jaar wordt de risicobijdrage voor het (tijdelijk) partnerpensioen en wezenpensioen uit de (risico)bijdragen en opslagen van Vopak, de arbeidsongeschiktheidsvoorziening of het persoonlijk pensioenvermogen van gewezen deelnemers toegevoegd aan de overlijdensrisicovoorziening en wordt het persoonlijk pensioenvermogen voor bij overlijden toe te kennen (tijdelijk) partnerpensioenen en wezenpensioenen onttrokken.
Rendement	Het beschermingsrendement op basis van de 1-jaars rente uit hoofde van de rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank. Geen toedeling vanuit overrendement.

Arbeidsongeschiktheidsvoorziening

De hoogte van de arbeidsongeschiktheidsvoorziening wordt vastgesteld op basis van:

- de in verband met arbeidsongeschiktheid vrijgestelde (risico)bijdragen en opslagen (exclusief de risicobijdrage uit hoofde van de voortzetting van de solidaire premieregeling bij arbeidsongeschiktheid);
- de periode waarvoor vrijstelling van de bijdrage uit hoofde van arbeidsongeschiktheid is verleend (de vrijstelling loopt reglementair tot de vastgestelde AOW-leeftijd van de deelnemer);
- het in de toekomst ongewijzigd voortzetten van de vrijgestelde (risico)bijdragen en opslagen;
- het in de toekomst buiten beschouwing laten van revalidatie.

Arbeidsongeschiktheidsvoorziening (operationele reserve)	
Aanvangswaarde bij transitie	Bij de transitie wordt de arbeidsongeschiktheidsvoorziening vastgesteld op de contante waarde van de in verband met arbeidsongeschiktheid vrijgestelde (risico)bijdragen en opslagen in de solidaire premieregeling.
Doelniveau	De contante waarde van de in verband met arbeidsongeschiktheid vrijgestelde bijdrage in de solidaire premieregeling. De arbeidsongeschiktheidsvoorziening bedraagt minimaal nihil. Een overschot of tekort (in samenhang met overige onderdelen van de technische voorziening voor risico pensioenfondsen) van de arbeidsongeschiktheidsvoorziening loopt via de operationele reserve.
Mutaties	Gedurende het jaar wordt de risicobijdrage voor de voortzetting van de solidaire premieregeling bij arbeidsongeschiktheid uit het tweede voorafgaande jaar (uit de voorziening in verband met toekomstige arbeidsongeschiktheid) toegevoegd aan de arbeidsongeschiktheidsvoorziening en worden de in verband met arbeidsongeschiktheid vrijgestelde (risico)bijdragen en opslagen ten behoeve van het persoonlijk pensioenvermogen van arbeidsongeschikten onttrokken.
Rendement	Het beschermingsrendement op basis van de 1-jaars rente uit hoofde van de rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank. Geen toedeling vanuit overrendement.

Voorziening in verband met toekomstige arbeidsongeschiktheid

De voorziening in verband met toekomstige arbeidsongeschiktheid is bedoeld voor de financiering van toekomstige schades voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid van deelnemers die zich nog in de wachttijd voorafgaand aan de ingang van een WIA-uitkering bevinden. De voorziening wordt vastgesteld op de risicobijdrage voor de voortzetting van de solidaire premieregeling bij arbeidsongeschiktheid in de afgelopen twee jaren.

Voorziening in verband met toekomstige arbeidsongeschiktheid (operationele reserve)	
Aanvangswaarde bij transitie	Bij de transitie wordt de voorziening in verband met toekomstige arbeidsongeschiktheid vastgesteld op de risicobijdrage voor voortzetting van de solidaire premieregeling bij arbeidsongeschiktheid in de twee voorafgaande jaren.
Doelniveau	De risicobijdrage voor voortzetting van de solidaire premieregeling bij arbeidsongeschiktheid in de twee voorafgaande jaren. Een overschot of tekort (in samenhang met overige onderdelen van de technische voorziening voor risico pensioenfondsen) van de voorziening in verband met toekomstige arbeidsongeschiktheid loopt via de operationele reserve.
Mutaties	Gedurende het jaar wordt de risicobijdrage voor voortzetting van de solidaire premieregeling bij arbeidsongeschiktheid toegevoegd aan de voorziening in verband met toekomstige arbeidsongeschiktheid en wordt de risicobijdrage voor voortzetting van de solidaire premieregeling bij arbeidsongeschiktheid in het tweede voorafgaande jaar onttrokken ten behoeve van de arbeidsongeschiktheidsvoorziening.
Rendement	Het beschermingsrendement op basis van de 1-jaars rente uit hoofde van de rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank. Geen toedeling vanuit overrendement.

Bij een aanpassing van de procentuele risicobijdrage voor voortzetting van de solidaire premieregeling bij arbeidsongeschiktheid wordt de voorziening in verband met toekomstige arbeidsongeschiktheid met terugwerkende kracht herrekend. Het resultaat als gevolg van deze herrekening loopt via de operationele reserve.

Voorziening voor niet opgevraagde pensioenen

Voor niet opgevraagde pensioenen wordt een voorziening aangehouden ter grootte van de niet uitgekeerde pensioenen. Als de pensioengerechtigde zich alsnog na de AOW-leeftijd meldt worden de niet uitgekeerde pensioenen met terugwerkende kracht uitgekeerd aan de pensioengerechtigde.

Voorziening voor niet opgevraagde pensioenen (operationele reserve)	
Aanvangswaarde bij transitie	Bij de transitie wordt de voorziening voor niet opgevraagde pensioenen vastgesteld op de niet opgevraagde pensioenen op dat moment.
Doelniveau	De niet opgevraagde pensioenen. Een overschot of tekort (in samenhang met overige onderdelen van de technische voorziening voor risico pensioenfondsen) van de voorziening voor niet opgevraagde pensioenen loopt via de operationele reserve.
Mutaties	Gedurende het jaar worden de niet opgevraagde pensioenen voor pensioengerechtigden die de AOW-leeftijd hebben bereikt toegevoegd aan de voorziening voor niet opgevraagde pensioenen en worden de pensioenen voor pensioengerechtigden die zich alsnog melden alsmede niet opgevraagde pensioenen voor pensioengerechtigden die de 85-jarige leeftijd hebben bereikt, onttrokken.
Rendement	Geen.

Het persoonlijk pensioenvermogen en de voorziening voor niet opgevraagde pensioenen worden tot uiterlijk de 85-jarige leeftijd in stand gehouden. Op de 85-jarige leeftijd vervallen het persoonlijk pensioenvermogen en de voorziening voor niet opgevraagde pensioenen aan de operationele reserve. Bij een latere melding van een pensioengerechtigde worden het persoonlijk pensioenvermogen en de niet opgevraagde pensioenen hersteld ten laste van de operationele reserve.

Bestemmings- en algemene reserves

Het pensioenfonds kent de volgende reserves:

- Solidariteitsreserve: de solidariteitsreserve heeft als doel het zo veel als mogelijk voorkomen van pensioenverlagingen ten opzichte van het voorafgaande jaar, het bieden van eenzelfde bescherming aan nieuwe pensioengerechtigden in het eerste jaar van pensionering en het voorkomen van negatief persoonlijk pensioenvermogen (wettelijke vereiste).
- Operationele reserve: via de operationele reserve wordt het risico op overlijden vóór de pensioendatum, het risico op (voortzetting van de solidaire premieregeling bij) arbeidsongeschiktheid, het risico op kosten en overige risico's (zoals terugwerkende kracht mutaties, niet opgevraagde pensioenen, flexibilisering etc.) gedeeld.

Solidariteitsreserve

De werking van de solidariteitsreserve is uitgewerkt in hoofdstuk 14 'Solidariteitsbeleid'.

Operationele reserve

Het pensioenfonds heeft een operationele reserve ter dekking van operationele risico's welke niet via het persoonlijk pensioenvermogen en/of de solidariteitsreserve worden verwerkt.

Bij de transitie wordt door het pensioenfonds naast de operationele reserve een bedrag opzij gezet met betrekking tot het vereist eigen vermogen. Na de transitie vervalt het onderscheid tussen de operationele reserve en het vereist eigen vermogen. Het vereist eigen vermogen en de operationele reserve tezamen bedragen bij de transitie 2,2% van het persoonlijk pensioenvermogen. Het vereist eigen vermogen bedraagt 0,9% van het persoonlijk pensioenvermogen en de operationele reserve bedraagt 1,3% van het persoonlijk pensioenvermogen. In de operationele reserve bij de transitie is 0,25% van het persoonlijk pensioenvermogen begrepen voor tijdelijke risico's. Het bestuur heeft besloten deze tijdelijke component 5 jaar na de transitie te laten vrijvallen ten gunste van het persoonlijk pensioenvermogen.

Het vereist eigen vermogen is opgebouwd uit drie componenten: beleggingsrisico/kostenrisico, overlijdensrisico en arbeidsongeschiktheidsrisico. De omvang van deze componenten is door de actuaire bij de transitie als volgt vastgesteld:

Vereist eigen vermogen	bedrag (in EUR 1.000)	percentage PPV
Premieregeling zonder beleggingsrisico (o.b.v. persoonlijk pensioenvermogen)	10.721	0,7%
Overlijdensrisico (o.b.v. overlijdensrisicokapitaal)	2.917	0,2%
Arbeidsongeschiktheidsrisico (o.b.v. premie en schadelast)	306	0,0%
Totaal	13.944	0,9%

De omvang van de operationele reserve is vastgesteld op basis van de doelen van de reserve, de risico's die zich kunnen voordoen en de beheersmaatregelen die zijn getroffen om de financiële impact te beperken. Uitgesplitst naar de verschillende doelen kan het volgende overzicht van de omvang van de operationele reserve worden gegeven.

Doel	duur	risico's	kosten
Terugwerkende kracht resultaten	structureel	mutaties in PPV als gevolg van TWK-resultaten	0,05% PPV (€ 0,7 mln.)
Resultaten op overlijden en arbeidsongeschiktheid (zowel resultaat op risicopremie als wijziging IBNR en voorziening voortzetting solidaire premieregeling m.u.v. rente-effecten)	structureel	meer schades dan verwacht	0,14% PPV (€ 2,1 mln.)
Resultaat op kosten	structureel	structureel hogere kosten in de toekomst, structureel hogere inflatie	0,42% PPV (€ 6,3 mln.)
Resultaten op niet opgevraagd pensioen, flexibilisering	structureel	meer pensioengerechtigden die pensioen alsnog opvragen, negatieve resultaten op flexibilisering, etc.	0,05% PPV (€ 0,7 mln.)
Aanpassing grondslagen overige voorzieningen risico pensioenfonds	structureel	mutaties in voorziening als gevolg van aanpassing rente en/of overige grondslagen	0,15% PPV (€ 2,2 mln.)
Resultaten op beleggingen voor voorzieningen risico pensioenfonds en volatiliteit VEV	structureel	mismatch tussen beleggingen en aangehouden voorzieningen voor risico pensioenfonds	0,20% PPV (€ 3,0 mln.)
Onvoorziene financiële resultaten resp. stroppenpot	tijdelijk	juridische procedures, hardheidsclausule etc.	0,20% PPV (€ 3,0 mln.)
Datakwaliteit issues	tijdelijk	onzekerheden in datakwaliteit/ complexiteit die later tot correcties kunnen leiden	0,05% PPV (€ 0,7 mln.)

Voor de operationele reserve gelden de hieronder opgenomen uitgangspunten.

Operationele reserve	
Aanvangswaarde bij transitie	Bij de transitie wordt de operationele reserve (inclusief het vereist eigen vermogen) vastgesteld op in totaal 2,2% van het persoonlijk pensioenvermogen.
Doelniveau	2,2% van het persoonlijk pensioenvermogen tot 2031, 1,95% van het persoonlijk pensioenvermogen vanaf 2031. De operationele reserve is minimaal gelijk aan het vereist eigen vermogen. Een overschot van de operationele reserve loopt via de solidariteitsreserve (en daarna bij overschrijding van het maximum via het persoonlijk pensioenvermogen). Een tekort wordt onttrokken aan het persoonlijk pensioenvermogen.
Mutaties	Gedurende het jaar worden de resultaten uit hoofde van de risicodekking van (tijdelijk) partnerpensioen en wezenpensioen voor deelnemers, de risicodekking van voortzetting van de solidaire premieregeling bij arbeidsongeschiktheid voor deelnemers, de kosten, de niet opgevraagde pensioenen, de herijking van de (actuariële) grondslagen van het pensioenfonds, de terugwerkende kracht mutaties, de pensioengerechtigden die zich na de 85-jarige leeftijd alsnog melden bij het pensioenfonds en andere (onvoorziene) gebeurtenissen (zoals boetes, toepassing van hardheidsclausules en financiële tegenvallers) toegevoegd/onttrokken aan de operationele reserve.
Rendement	Het beschermings- en overrendement uitgaande van een verdeelsleutel op basis van een naar uitkeringsstromen gewogen leeftijd van het pensioenfondsbestand.

Als de resultaten op de risicodekking van (tijdelijk) partnerpensioen en wezenpensioen en/of (voortzetting van de solidaire premieregeling bij) arbeidsongeschiktheid negatief zijn, wordt dat resultaat via de risicobijdrage voor deze risicodekking verrekend en niet via de solidariteitsreserve of het persoonlijk pensioenvermogen.

Per 31 december van ieder jaar toetst het pensioenfonds of de operationele reserve minimaal gelijk is aan het vereist eigen vermogen. Indien de operationele reserve lager ligt dan het vereist eigen vermogen, neemt het pensioenfonds maatregelen om de operationele reserve op het niveau van het vereist eigen vermogen te brengen. Voor zover de wettelijk toegestane middelen van het pensioenfonds voor het uitvoeren van dergelijke maatregelen onvoldoende zijn, kan het persoonlijk pensioenvermogen van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden worden aangesproken.

18. COMMUNICATIEBELEID

Het pensioenfonds heeft een specifiek WTP communicatieplan vastgesteld ten aanzien van de communicatie die plaatsvindt met betrekking tot de (overgang naar de) solidaire premiereregeling. Het huidige communicatiebeleidsplan is in 2023 vastgesteld voor de jaren 2023 tot en met 2025 en tot de overgang naar de solidaire premiereregeling verlengd voor 2026.

Het beleidsplan is opgesteld op basis van online onderzoek in het verleden onder deelnemers en gepensioneerden, adviezen van de communicatiecommissie en het verantwoordingsorgaan en algemene ontwikkelingen op het gebied van pensioenen en communicatie.

In lijn met het communicatiebeleidsplan luiden de kerndoelen van de communicatie:

1. Deelnemers ervaren het pensioenfonds als persoonlijk en dichtbij.
2. (Gewezen) deelnemers hebben inzicht in de verwachte pensioenuitkering.
3. (Gewezen) deelnemers starten tijdig met het maken van een pensioenplan.
4. Gepensioneerden zijn tevreden over de keuzes die zij hebben gemaakt vóór en rondom het pensioneren (eigen keuze).
5. Gepensioneerden zijn tevreden over de wijze waarop het pensioenfonds hen heeft voorzien van informatie en heeft begeleid tijdens het maken van keuzes rondom het pensioneren (rol pensioenfonds).
6. Pensioengerechtigden zijn tevreden over de informatie die zij van het pensioenfonds ontvangen.

Een onlosmakelijk onderdeel van alle communicatie is het realiseren van risicobewustzijn, zoals het besef dat er geen garanties zijn en dat bepaalde keuzes consequenties hebben.

In het communicatiebeleidsplan wordt nader uitgewerkt op welke wijze de kerndoelen worden nagestreefd. De concrete acties die hiervoor gedurende een jaar worden ondernomen, zijn uitgewerkt in een communicatiejaarplan. Voor 2026 ligt de nadruk van de communicatie op de communicatie die plaatsvindt met betrekking tot de (overgang naar de) solidaire premiereregeling zoals opgenomen in het WTP communicatieplan.

In 2026 zal nadere invulling worden gegeven aan het communicatiebeleidsplan voor de jaren 2026 tot en met 2029.

Bij de invulling van het communicatiebeleid wordt het pensioenfonds ondersteund door een communicatiedeskundige. De communicatiedeskundige bewaakt de huisstijl en het taalniveau in de standaard correspondentie, brochures, pensioenkrant, internetpagina's, pensioenopgaven etc. Voorts houdt de communicatiedeskundige het pensioenfonds op de hoogte van marktontwikkelingen op het gebied van de pensioencommunicatie.

19. UITBESTEDINGSBELEID

Het pensioenfonds heeft als missie het zorgvuldig uitvoeren van de pensioenregeling ten behoeve van deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Om deze missie te realiseren worden werkzaamheden uitbesteed aan derden. Deze werkzaamheden hebben betrekking op de pensioenadministratie, het vermogensbeheer, de bestuursondersteuning en overige processen en activiteiten waarvan het bestuur van het pensioenfonds het in verband met de bedrijfsvoering zinvol acht om deze uit te besteden.

In het uitbestedingsbeleid zijn onder andere de doelstellingen, de reikwijdte, het proces, de waarborgen en de monitoring uitgewerkt. Hierbij geldt als uitgangspunt dat het uitbestedingsbeleid invulling dient te geven aan:

- het waarborgen van een effectief en volledig proces bij het maken van de keuze om bepaalde werkzaamheden wel of niet uit te besteden;
- het zorgdragen dat de uitbestede werkzaamheden binnen wet- en regelgeving vallen, de afgesproken resultaten worden behaald en wordt gehandeld op een wijze waarbij het bestuur zijn volledige verantwoordelijkheid kan (blijven) nemen;
- het vastleggen van procedures en maatregelen met betrekking tot de uitbesteding van werkzaamheden als onderdeel van de beheerste en integere bedrijfsvoering.

De belangrijkste afwegingen van het bestuur bij de keuze voor uitbesteding zijn de voordelen die hiermee voor het pensioenfonds zijn te behalen waarmee beter invulling kan worden gegeven aan de verantwoordelijkheden. Voordelen zijn van operationele en financiële aard, zoals het bij de uitbestedingspartijen profiteren van schaalvoordelen, kwaliteit en deskundigheid en ontwikkelingen op het gebied van administratie en vermogensbeheer.

Het bestuur is ervan overtuigd dat door werkzaamheden uit te besteden, de kwaliteit voor alle bij het pensioenfonds betrokken partijen beter kan worden gewaarborgd. Bij het bepalen of het pensioenfonds processen uitbesteed, worden de volgende uitbestedingsprincipes toegepast:

- Het pensioenfonds gaat over tot uitbesteding van bedrijfsprocessen en/of bedrijfsactiviteiten indien en voor zover daardoor:
 - de kwaliteit van de werkzaamheden kan worden verbeterd;
 - de werkzaamheden effectiever en/of efficiënter kunnen worden uitgevoerd;
 - een kostenvoordeel of kostenbeheersing kan worden gerealiseerd;
 - de deskundigheid kan worden verhoogd;
 - de continuïteit en kwaliteit van de bedrijfsvoering van het pensioenfonds beter kan worden gewaarborgd;
 - de risico's adequater kunnen worden beheerst;
 - de verantwoordelijkheden beter kunnen worden gewaarborgd;
 - door het pensioenfonds continu kan worden voldaan aan wet- en regelgeving.
- Het pensioenfonds zorgt ervoor dat door de uitbesteding het bereiken van de statutaire doelstelling en de belangen van de bij het pensioenfonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers niet in gevaar komen;
- Het pensioenfonds selecteert een uitbestedingspartij op basis van objectief vast te stellen criteria zoals kwaliteit, prijs en marktconformiteit. De uitbestedingspartij voldoet aan de in dit document geformuleerde criteria. Het bestuur laat zich bij de selectie van een uitbestedingspartij bijstaan door het pensioenbureau en waar nodig door een externe deskundige;
- Het beloningsbeleid van de uitbestedingspartij is beheerst en duurzaam en in overeenstemming met de daarvoor geldende wet- en regelgeving en door de toezichthoudende instantie gestelde eisen of normen;
- Het beloningsbeleid van de uitbestedingspartij moedigt niet aan tot het nemen van meer risico dan aanvaardbaar is voor het pensioenfonds;
- Het pensioenfonds houdt zich bij de uitbesteding aan de daarvoor geldende wet- en regelgeving en ziet erop toe dat ook de uitbestedingspartij zich houdt aan de wet- en regelgeving die voor de uitvoering van de uitbestede werkzaamheden geldt. Ook geeft het pensioenfonds opvolging aan de normen uit de Code Pensioenfondsen;

- Het pensioenfonds heeft de mogelijkheid om te allen tijde wijzigingen aan te brengen in de wijze waarop de uitvoering van de werkzaamheden door de uitbestedingspartij geschiedt;
- De belangrijke voorwaarden voor de uitbesteding van werkzaamheden zijn structurele aandacht, goede afspraken met de uitbestedingspartij, periodieke monitoring en evaluatie en tijdig optreden.

In het uitbestedingsbeleid is de invulling van deze uitbestedingsprincipes verder uitgewerkt.

Beleid ICT en informatiebeveiliging

Het pensioenfonds heeft een beleid met betrekking tot ICT en informatiebeveiliging. Er bestaat een sterke relatie tussen dit beleid en het uitbestedingsbeleid omdat het pensioenfonds haar primaire processen, de pensioenadministratie en het vermogensbeheer, heeft uitbesteed. Ook de kantoorautomatisering heeft het pensioenfonds niet in eigen beheer, deze wordt beschikbaar gesteld door Vopak.

Het beleid met betrekking tot ICT en informatiebeveiliging beschrijft de richtlijnen en principes die door het pensioenfonds worden gehanteerd met betrekking tot informatietechnologie. De scope van dit beleid betreft de pensioenadministratie en het vermogensbeheer, ICT-dienstverleners van ICT-diensten die kritieke of belangrijke functies ondersteunen en overige ICT-dienstverleners. Het beleid met betrekking tot ICT en informatiebeveiliging betreft een aanvulling op het uitbestedingsbeleid gericht op de beheersing van ICT.

Het pensioenfonds voldoet in opzet en bestaan aan de vereisten van de Digital Operational Resilience Act (DORA), de Europese verordening met betrekking tot Cyber- en IT-bescherming in de financiële sector. Deze verordening verplicht tot strenge regels voor IT-risicobeheer, incidentrapportages, test en beheer van derde partijen.

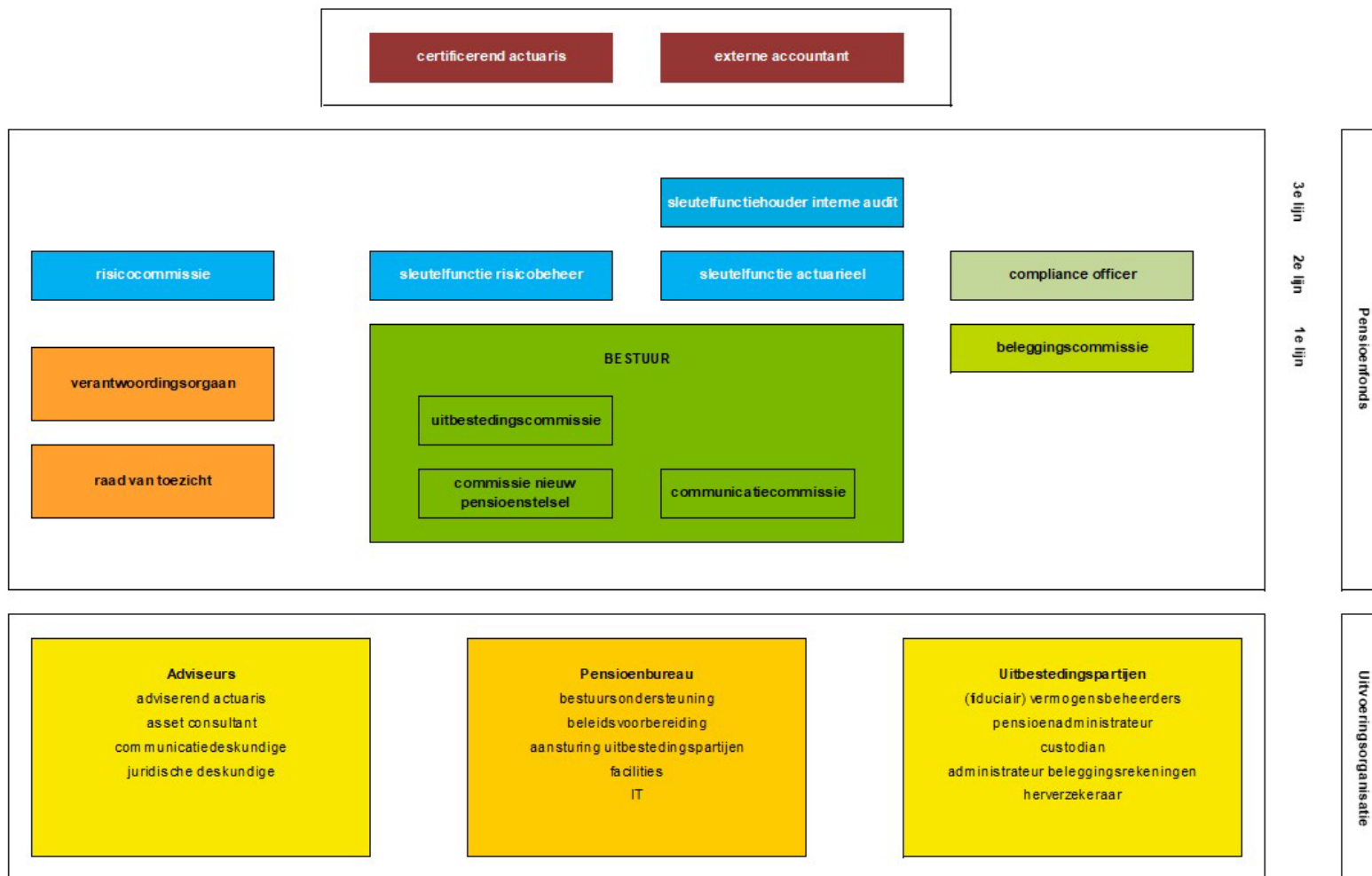
20. HERVERZEKERING

Uit hoofde van reeds beëindigde herverzekeringscontracten heeft het pensioenfonds nog premievrije pensioenen bij Aegon Levensverzekering N.V. en Nationale-Nederlanden Levensverzekering Mij. N.V. De desbetreffende herverzekeringscontracten voorzagen bij beëindiging niet in overdracht van de pensioenen of een dergelijke overdracht was financieel niet gunstig voor het pensioenfonds. Na de beëindiging van de herverzekeringscontracten is de winstdeling beperkt.

Voorts is er in beperkte mate sprake van herverzekerde pensioenen bij verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen uit hoofde van pensioenregelingen waarin elders verzekerde pensioenen deel uitmaakten van de aan betrokkenen gedane pensioentoezegging.

Per 1 juli 2026 zijn de betrokken (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden op basis van de volledige pensioentoezegging ingebracht in de solidaire premieregeling. De uit hoofde van herverzekeringscontracten ontvangen pensioenen worden uit hoofde hiervan na ontvangst toegevoegd aan de operationele reserve.

B1 - ORGANOGRAM

B2 - PENSIOENFONDSORGANEN EN DESKUNDIGEN

Bestuur

Werkgeversleden

Dhr. S. Kruikemeier
Dhr. C. Vletter (voorzitter)
Mevr. S. Wesseloo
Mevr. F. Wittermans

Dhr. A.P.B. Huisman (aspirant)
Dhr. M. Bovelanders (aspirant)

Deelnemersleden

Dhr. C.A. Bom (plv. voorzitter)
Dhr. R.R.J. Brouwer
Dhr. G.W. Dijkshoorn
Dhr. R.J. Wester (secretaris)

Verantwoordingsorgaan

Vertegenwoordigers deelnemers

Mevr. C. Donker-Drinkwaard
Mevr. M.D. Gunsch-Luijendijk (secretaris)
Dhr. M. Kool

Vertegenwoordiger werkgever

Dhr. J. van Koerten

Vertegenwoordigers pensioengerechtigden

Dhr. W. Dijkstra
Dhr. J. 't Hart
Dhr. K.H. Knapper (voorzitter)
Dhr. A.C. de Man
Dhr. J. Metselaar
Dhr. H.B. Mol
Dhr. R.M. Plaisier

Dhr. H. den Bieman (aspirant)
Dhr. J. Zandberg (aspirant)

Raad van toezicht

Dhr. M. Simon (voorzitter)
Mevr. M. Meijer-Zaalberg
Dhr. H. Zevenhuizen

Beleggingscommissie

Dhr. C.H. Blokzijl (voorzitter)
Dhr. M.A.S. Ariaans
Dhr. L. Leo
Mevr. M.C. Snoek

Deskundigen

Adviseur actuaire

Dhr. R.J.M. van de Meerakker – WTW
Mevr. I.A.J. Smeets – AZL (met betrekking tot werkzaamheden jaarverslag)

Certificerende actuaire

Mevr. E.C.P. Op het Veld – Sprenkels

Accountant

Mevr. J.A. van Muijlwijk-Duijzer – Forvis Mazars Accountants

ALM Consultant

Mevr. S. van Hoogdalem – Ortec Finance

B3 - TECHNISCHE UITGANGSPUNTEN

In deze bijlage worden de (actuariële) grondslagen en uitgangspunten, de frequentie van toetsing van de (actuariële) grondslagen, de tabellen voor de toedeling van beschermings- en overrendementen en de methode voor de bepaling van de kostenvoorziening beschreven.

Grondslagen en uitgangspunten

De (actuariële) grondslagen en uitgangspunten kunnen als volgt worden samengevat:

- projectierendement:
de rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank.
- overlevingskansen:
de overlevingskansen worden ontleend aan de prognosetafel AG 2024. Er wordt rekening gehouden met het verschil in overlevingskansen tussen de werkende en totale bevolking door toepassing van fondsspecifieke ervaringssterfte vastgesteld op basis van het WTW 2024 model.
- gezinssamenstelling:
voor (gewezen) deelnemers wordt uitgegaan van een partnerfrequentie inclusief samenwonenden op basis van de CBS 2020 cijfers. Voor pensioengerechtigden wordt van de werkelijke burgerlijke staat uitgegaan. Het leeftijdsverschil tussen man en vrouw is op drie jaar gesteld (man ouder dan vrouw).
- uitbetalingswijze:
voor de berekening van de technische voorziening voor risico pensioenfonds wordt ervan uitgegaan dat de pensioenen op continue wijze worden uitbetaald.
- toetredingen en uittredingen:
er wordt geen rekening gehouden met toekomstige toetredingen en uittredingen.
- leeftijd:
de leeftijd per de berekeningsdatum wordt in maanden nauwkeurig vastgesteld.

Voor de seksenetrale tarieven die in de uitvoering van de solidaire premieregeling worden gehanteerd, wordt uitgegaan van de hiervoor opgenomen grondslagen en uitgangspunten. Hierbij wordt op basis van het pensioenfondsbestand uitgegaan van 85% mannen en 15% vrouwen.

Toetsing (actuariële) grondslagen

De belangrijkste (actuariële) grondslagen worden periodiek door de adviserend actuaris getoetst op toereikendheid.

Grondslag	Laatste toetsing	Komende toetsing	Periodiciteit
AG prognosetafel	2024	2026	elke 2 jaar
Ervaringssterfte	2024	2026	elke 2 jaar
Partnerfrequentie	2024	2027	elke 3 jaar
Leeftijdsverschil man-vrouw	2024	2027	elke 3 jaar
Opslag voor wezenpensioen	2026	2029	elke 3 jaar
Waardering niet opgevraagd pensioen	2026	2031	elke 5 jaar
Arbeidsongeschiktheid	2024	2027	elke 3 jaar
Man-vrouw verhouding	2026	2029	elke 3 jaar
Kostenvoorziening	2026	2029	elke 3 jaar

In 2027 worden in het kader van de toets op kostenneutraliteit ten opzichte van de tot 1 juli 2026 geldende pensioenregeling de belangrijkste (actuariële) grondslagen en uitgangspunten tussentijds getoetst.

Toedeling van beschermings- en overrendement

Overrendement en beschermingsrendement op persoonlijk pensioenvermogen (gewezen) deelnemers

leeftijd	overrendement	beschermingsrendement	leeftijd	overrendement	beschermingsrendement
20 en jonger	120%	0%	46	117%	3%
21	120%	0%	47	113%	7%
22	120%	0%	48	110%	10%
23	120%	0%	49	106%	14%
24	120%	0%	50	103%	17%
25	120%	0%	51	99%	21%
26	120%	0%	52	96%	24%
27	120%	0%	53	92%	28%
28	120%	0%	54	89%	31%
29	120%	0%	55	85%	35%
30	120%	0%	56	82%	38%
31	120%	0%	57	78%	42%
32	120%	0%	58	75%	45%
33	120%	0%	59	71%	49%
34	120%	0%	60	68%	52%
35	120%	0%	61	64%	56%
36	120%	0%	62	61%	59%
37	120%	0%	63	57%	63%
38	120%	0%	64	54%	66%
39	120%	0%	65	50%	70%
40	120%	0%	66	47%	73%
41	120%	0%	67	43%	77%
42	120%	0%	68	40%	80%
43	120%	0%	69	40%	80%
44	120%	0%	70 en ouder	40%	80%
45	120%	0%			

Overrendement en beschermingsrendement op persoonlijk pensioenvermogen pensioengerechtigden

leeftijd	overrendement	beschermingsrendement
Alle leeftijden	40%	80%

Kostenvoorziening

Voor de solidaire premieregeling wordt een kostenvoorziening aangehouden. Deze kostenvoorziening wordt vastgesteld op basis van het volledig zelfstandig afwikkelen van het pensioenfonds bij het wegvallen van de (risico)bijdragen en opslagen van Vopak.

Bij de vaststelling van de kostenvoorziening wordt rekening gehouden met een jaarlijkse stijging van de vaste kosten met de verwachte inflatie. In het 'gesloten' pensioenfonds wordt verondersteld dat de vaste kosten met 50% afnemen ten opzichte van het 'open' pensioenfonds. Na het wegvallen van de (risico)bijdragen en opslagen van Vopak wordt verondersteld dat 50% van de gewezen deelnemers het pensioenfonds verlaat als gevolg van afkoop c.q. overdracht.

Het bestuur heeft de kostenvoorziening op de transitiedatum vastgesteld op 3,5% van de technische voorziening met een minimum van EUR 28,1 miljoen.

B4 - VERKLARING BELEGINGSBEGINSELEN

Inleiding

In de Pensioenwet wordt bepaald dat de bezittingen samen met de te verwachten inkomsten van een pensioenfonds toereikend moeten zijn om de, uit de statuten en reglementen voortvloeiende verplichtingen, te kunnen dekken. Dit moet blijken uit een door het pensioenfonds op te stellen actuariële en bedrijfstechnische nota.

In de actuariële en bedrijfstechnische nota zijn de uitgangspunten van het beleggingsbeleid dat het pensioenfonds hanteert uitgewerkt in een 'verklaring beleggingsbeginselen'. In deze verklaring wordt ingegaan op:

- de doelstelling van het beleggingsbeleid;
- de organisatie van het beleggingsbeleid;
- de uitvoering van het beleggingsbeleid.

De verklaring beleggingsbeginselen wordt periodiek herzien of indien sprake is van belangrijke wijzigingen in het beleggingsbeleid. De periodieke herziening geschiedt ten minste iedere 5 jaar bij de vaststelling van het strategisch beleggingsbeleid.

Doelstelling beleggingsbeleid

Het pensioenfonds heeft als hoofddoel het behalen van een zo hoog mogelijk lange termijn rendement op het persoonlijk pensioenvermogen gegeven de geformuleerde risicohouding. Het persoonlijk pensioenvermogen draagt hierbij zorg voor de financiering van een toekomstbestendig en verantwoord pensioen voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

Het beleggingsbeleid van het pensioenfonds kent als uitgangspunt de solidaire premieregeling zoals overeengekomen in het arbeidsvoorwaardenoverleg. Hierin wordt het totaal van het persoonlijk pensioenvermogen collectief belegd als gezamenlijk pensioenvermogen. Het beleggingsbeleid voor het gezamenlijk pensioenvermogen komt overeen met het totaal dat voor het persoonlijk pensioenvermogen van toepassing is. Het beleid voor het persoonlijk pensioenvermogen vloeit voort uit de geformuleerde risicohouding.

Het behaalde rendement op het gezamenlijk pensioenvermogen wordt toegerekend naar het persoonlijk pensioenvermogen op basis van vastgestelde verdeelregels welke het beleid voor het persoonlijk pensioenvermogen reflecteren.

De bijdrage en de ambitie worden vastgesteld in het arbeidsvoorwaardenoverleg. De vaststelling van de verdeelsleutels voor het rendement focust zich dan ook op de vaststelling van het benodigde risico om de bij de bijdrage geformuleerde ambitie te realiseren.

Het pensioenfonds voert het beleggingsbeleid uit op solide wijze. Dit rust op de volgende pijlers:

- de beleggingen worden gedaan in het belang van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden;
- de beleggingen waarborgen de veiligheid, de kwaliteit, de liquiditeit en het rendement op het gezamenlijk pensioenvermogen;
- de beleggingen worden beheerd door een professionele organisatie met deskundige leiding, onder adequaat toezicht en transparantie waarover verantwoording wordt afgelegd aan alle betrokkenen.

Om invulling te geven aan de doelstelling van het pensioenfonds zijn door het bestuur beleggingsovertuigingen (investment beliefs) geformuleerd (zie hoofdstuk 9). Ook zijn er keuzes gemaakt ten aanzien van de governance. Hierna worden de organisatie van het vermogensbeheer en de verdeling van de taken en verantwoordelijkheden beschreven. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen bestuur en commissies (de interne organisatie), de fiduciair beheerder, de pensioenadministrateur, de beleggingsadministrateur en de custodian (de externe organisatie).

Organisatie

Taken en verantwoordelijkheden in het beleggingsproces

De rolverdeling tussen de pensioenfondsorganen en commissies is vastgelegd in de fondsdocumenten. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van het pensioenfonds inclusief het beleggingsproces.

Het bestuur stelt het beleid en de strategie van het pensioenfonds vast. Diverse taken zijn gedelegeerd aan de beleggingscommissie, waaronder de aansturing en monitoring van de fiduciair vermogensbeheerder. De beleggingscommissie adviseert het bestuur omtrent beslissingen die betrekking hebben op de beleggingen. De beleggingscommissie bestaat uit vier externe leden. De directeur van het pensioenbureau is één van de externe leden en treedt op als voorzitter. De vergaderingen van de beleggingscommissie worden bijgewoond door twee bestuursleden (waaronder de sleutelfunctiehouder risicobeheer) die als toehoorder deelnemen.

De uitvoering van het beleggingsbeleid ligt in principe in handen van een externe (fiduciair) vermogensbeheerder die na een grondige analyse wordt gekozen. Aan de fiduciair vermogensbeheerder worden door het bestuur schriftelijk vastgelegde instructies en richtlijnen gegeven die periodiek worden gecontroleerd en waar nodig herzien. De fiduciair vermogensbeheerder draagt zorg voor de aansturing van vermogensbeheerders waar delen van de beleggingsportefeuille zijn ondergebracht.

Een belangrijk aspect bij de keuze voor een (fiduciair) vermogensbeheerder is dat er sprake moet zijn van een goede beheersing van de aan de beleggingen verbonden risico's en dat het beleggingsteam de beschikking heeft over instrumenten die nodig zijn om die risico's in kaart te brengen, te monitoren en waar nodig bij te sturen.

Uitbesteding

Het pensioenfonds besteedt de beleggingen uit aan professionele vermogensbeheerders die daartoe door het pensioenfonds worden gecontracteerd. De uitbesteding aan deze vermogensbeheerders wordt getoetst door de beleggingscommissie en het bestuur op basis van het uitbestedingsbeleid.

De overeenkomsten voldoet aan het bepaalde in artikel 34 van de Pensioenwet en de daarop gebaseerde regelgeving in artikel 12 tot en met 14 van het 'Besluit uitvoering Pensioenwet'. Doel hiervan is een goede beheersing van de risico's die verbonden zijn aan de uitbesteding van diensten. Het pensioenfonds heeft afdoende controlemechanismen om uitbestedingsrisico's te beheersen.

Waardering beleggingen

De waardering en administratie van de beleggingen is uitbesteed aan een beleggingsadministrateur. De beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Kostenbeheersing

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid maakt het pensioenfonds geen andere kosten dan die redelijk zijn in relatie tot de samenstelling van de beleggingsportefeuille en de doelstellingen van het pensioenfonds. De hoogte van de kosten vormt onderdeel van het selectieproces. Na implementatie van een beleggingsmandaat worden kosten periodiek getoetst aan externe vergelijkingsmaatstaven, om een objectieve beoordeling over de redelijkheid te krijgen.

In het jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over de kosten ten aanzien van het vermogensbeheer.

Deskundigheid

Het pensioenfonds zorgt dat zij in alle fasen van het beleggingsproces beschikt over de professionele deskundigheid die vereist is voor:

- een optimaal beleggingsresultaat;
- een juist beheer van de beleggingen; en
- de beheersing van de aan de beleggingen verbonden risico's.

Scheiding van belangen

De personen die intern belast zijn met (de uitvoering van) het beleggingsbeleid zijn gebonden aan de door het pensioenfonds opgestelde gedragscode die onder andere belangenverstremgeling of het ontstaan van tegenstrijdige belangen moet voorkomen.

Prudent person

In het beleggingsbeleid staat de prudent person regel centraal. Hierbij worden voor de onderbouwing van het strategisch beleggingsbeleid en het beleggingsplan de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Het pensioenfonds doet beleggingen in het belang van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden:
 - het pensioenfonds heeft – op basis van een risicopreferentie-onderzoek, deelnemerskenmerken en wetenschappelijk inzichten – een risicohouding vastgelegd waarin is beschreven welke risico's aanvaardbaar zijn;
 - het strategisch beleggingsbeleid is gebaseerd op een ALM studie waarin de belangen van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden op evenwichtige wijze zijn afgewogen;
- Met betrekking tot de beleggingen gelden de onderstaande voorschriften:
 - voor de beleggingen worden kwaliteit, veiligheid en liquiditeit en het rendement van de portefeuille als geheel zoveel mogelijk gewaarborgd;
 - de beleggingen worden zoveel mogelijk op gereguleerde markten belegd;
 - de beleggingen worden naar behoren gediversifieerd;
 - de beleggingen worden gemonitord op basis van periodieke beleggingsrapportages.
- Het pensioenfonds belegt alleen in derivaten voor zover deze bijdragen aan een vermindering van het beleggingsrisico of een doeltreffend portefeuillebeheer vergemakkelijken.
- De beleggingen worden zoveel mogelijk gewaardeerd op basis van marktwaarde. Indien geen (indirecte) marktwaarde beschikbaar is, wordt door toepassing van modellen en technieken een waarde vastgesteld.
- Het pensioenfonds belegt niet direct in onderliggende titels van Vopak.

Beleggingsproces

Het beleggingsproces schept de randvoorwaarden voor de realisatie van het beleggingsbeleid. Onder beleggingsproces verstaat het pensioenfonds het geheel van regels dat toeziet op de voorbereiding, uitvoering en het beheer van de beleggingen. Het pensioenfonds verlangt van alle bestuursleden en betrokkenen in het beleggingsproces er op toe te zien dat gehandeld wordt in overeenstemming met de regels van het beleggingsproces.

Beleggingsbeslissingen

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor het gehele beleggingsproces en neemt beleidsmatige en strategische beslissingen. De fiduciair vermogensbeheerder en beleggingscommissie bereiden deze beslissingen voor en adviseren het bestuur. Het pensioenfonds beoordeelt elke belegging op grond van risico, rendement, kosten- en ESG overwegingen alsmede het effect van de belegging binnen de totale beleggingsportefeuille.

Beleggingsovertuigingen

Het pensioenfonds hanteert een aantal beleggingsovertuigingen die de leidraad vormen voor het opstellen en implementeren van het beleggingsbeleid. De beleggingsovertuigingen van het pensioenfonds worden periodiek herzien.

Beleggingsrisico's

In alle stappen van het beleggingsproces is sprake van risico's die beheerst dienen te worden. Tevens worden, om de solidaire premieregeling betaalbaar te houden, in het beleggingsbeleid risico's genomen waarvan verwacht wordt dat daar een vergoeding in de vorm van rendement tegenover staat. Voor de verschillende stappen van het beleggingsproces zijn risico's geïdentificeerd waarvoor bijbehorende beheersmaatregelen zijn vastgesteld. Onderdeel van de risicobeheersing zijn de beleggingsrichtlijnen van de (fiduciair) vermogensbeheerder(s) waar het pensioenfonds beleggingen heeft ondergebracht.

Maatschappelijke verantwoordelijkheid

In 2021 heeft het bestuur het beleid en invulling duurzaamheid beleggingen uitgewerkt. In dit beleid zijn uitgewerkt:

- het duurzaamheidsbeleid van Vopak;
- de relevante wet- en regelgeving;
- de mogelijkheden bij de invulling van het duurzaam beleggingsbeleid voor het pensioenfonds;
- de wijze waarop praktisch invulling is gegeven aan het duurzaamheidsbeleid bij het pensioenfonds;
- de monitoring van het duurzaamheidsbeleid;
- de communicatie over het duurzaamheidsbeleid.

Met de investment belief 'het pensioenfonds heeft een maatschappelijke verantwoordelijkheid' onderschrijft het pensioenfonds het belang van een duurzaam beleggingsbeleid. Waar mogelijk doet het pensioenfonds een extra stap waarbij de (praktische) haalbaarheid en de kosten een belangrijke onderdeel in de overweging vormen. Het pensioenfonds committeert zich niet expliciet aan vrijwillige richtlijnen, zoals bijvoorbeeld het IMVB-convenant, maar neemt deze als referentiekader mee voor het duurzaamheidsbeleid. Hierbij wordt continu de relatie gelegd tussen de verantwoordelijkheid naar de buitenwereld en de verantwoordelijkheid naar de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

De wijze waarop invulling wordt gegeven aan de SFDR richtlijn wordt bij de update van het ESG beleid nader uitgewerkt in 2026. Hierbij zullen de eind 2025 (voorgestelde) wijzigingen van de richtlijn worden betrokken.

B5 – TARGET OPERATING MODEL

Inleiding

In het Target Operating Model (TOM) zijn de activiteiten en werkzaamheden van alle partijen of ketenpartners welke betrokken zijn in de vermogensbeheerketen voor het pensioenfonds benoemd voor zover sprake is van afhankelijkheden van elkaar. Het beschrijft niet de uitvoering van alle activiteiten bij de partijen of ketenpartners die zelfstandig, dat wil zeggen zonder periodieke afhankelijkheid van elkaar, worden uitgevoerd. Dergelijke activiteiten worden in bilaterale contracten en bijvoorbeeld een Service Level Agreement beschreven tussen het pensioenfonds en de desbetreffende partij. De beschrijving van activiteiten impliceert geen juridische verhouding tussen de partijen onderling. Alle contractuele afspraken worden bilateraal als partij of ketenpartner met het pensioenfonds gemaakt.

In deze bijlage is het operationele proces voor zover de pensioenadministrateur daar zicht op heeft beschreven. Hiermee zullen niet alle werkzaamheden en activiteiten van ketenpartners onderling beschreven zijn.

In scope

- Al hetgeen noodzakelijk is om de portefeuille te kunnen beheren en indirect (theoretisch) rendement toe te bedelen aan deelnemers en reserves.
- Uitwisselingen en samenwerkingen tussen partijen voor zover deze niet in onderlinge documenten beschreven en (juridisch) vastgelegd zijn.

Buiten scope

Onderwerp	Waar in scope
Werkzaamheden rond de aansluiting van werkgevers	Uitbestedingsovereenkomst AZL
Werkzaamheden rond bijdrage en bijdrageverwerking (betalingen, incasso, nota etc.)	Uitbestedingsovereenkomst AZL
Werkzaamheden tussen de fiduciair manager en de custodian	Custody agreement JP Morgan
Werkzaamheden tussen de fiduciair manager en operationele vermogensbeheerder(s)	IMA BlackRock
Werkzaamheden rond debiteurenbeheer	Uitbestedingsovereenkomst AZL
Toebedelen rendement aan deelnemers en reserves	Uitbestedingsovereenkomst AZL

Gegevensuitwisseling

In de beschrijving van het TOM is de maandelijkse gegevensuitwisseling opgenomen tussen de betrokken ketenpartners en hun rollen en administraties in de vermogensbeheerketen. Naast het pensioenfonds zijn de ketenpartners:

- beleggingsadministrateur (ITS);
- fiduciair manager (BlackRock);
- pensioenadministrateur (AZL).

Daarnaast zijn beschreven de reconciliaties op maand-, kwartaal- en jaarbasis. De gegevensuitwisseling vindt plaats door middel van SIVI-berichten. Er worden een viertal berichten onderkend:

SIVI-bericht	Inhoud (kort)
#1	Vermogen / kapitaalstanden op totaal- en cohortniveau
#2	In- of uitstroom volgende maand.
#3	Geprojecteerde kasstromen.
#4	Kapitaalstand totaal begin en ultimo vorige maand & gerealiseerd rendement in de vorige maand, in euro's.

Reconciliatie

De pensioenadministrateur voert een reconciliatie uit, na het verwerken van de rendementen in het persoonlijk pensioenvermogen van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden, cohorten en reserves. Het door middel van SIVI #4 aangeleverde rendement moet gelijk zijn aan de som van alle daadwerkelijk toebedeelde rendementen in de pensioenadministratie. De pensioenadministrateur voert iedere maand een reconciliatie uit tussen de stand in de pensioenadministratie en de stand die de beleggingsadministrateur heeft opgegeven.

De beleggingsadministrateur voert op basis van de aanlevering van informatiestroom SIVI #1 een compliance functie uit door de normallocatie van de rendementsportefeuille te berekenen op basis van de vermogens per cohort. Dit getal wordt gedeeld met de fiduciair manager.

Buiten de scope van het TOM vallen de gegevensuitwisseling op kwartaalbasis, zoals de informatie uit de vermogensbeheerketen die benodigd is voor de DNB-kwartaalstaten of informatie over strategische normwelingen. Hetzelfde geldt voor de informatie die is benodigd voor de jaarrekening en de DNB-jaarstaten.

De ketenpartners hebben in het TOM concrete afspraken gemaakt op welke moment de gegevens worden aangeleverd. De ketenpartners hebben ook afspraken gemaakt over de wijziging op of aanvulling van het TOM. Leidend daarin is een wijzigingsvoorstel van een van de ketenpartners.

Vermogensbeheerkosten

Wet- en regelgeving verlangt dat alle kosten van het vermogensbeheer in het rendement worden verwerkt, voordat het rendement aan het persoonlijk pensioenvermogen van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden alsmede reserves wordt toebedeeld. De kosten mogen niet (direct) ten laste van het persoonlijk pensioenvermogen van (gewezen) deelnemers of pensioengerechtigden worden gebracht en ook niet uit een reserve of voorziening worden gehaald.

Met het oog daarop zijn de volgende afspraken gemaakt:

Aan het begin van ieder jaar wordt een inschatting gemaakt van de vermogensbeheerkosten. Het geschatte jaarbedrag wordt verdeeld in 12 delen en iedere maand wordt het rendement, dat wordt aangeleverd door middel van SIVI #4, verlaagd met het geschatte maandbedrag, alvorens het rendement wordt verdeeld. In december van ieder jaar wordt bepaald wat de werkelijke kosten zijn. Verschillen met de schatting worden verrekend met het rendement van december.

Techniek

In de gedetailleerde beschrijving van het TOM is een uitwerking opgenomen van de technische aspecten van het SIVI-berichtenverkeer. Ten aanzien van het SIVI-berichtenverkeer hebben de ketenpartners ook stilgestaan bij de zogenoemde 'proces versturende events'. Per mogelijke verstoring is beschreven welke actie moet worden genomen en wat een mogelijke oplossing is.

B6 - CRISISPLAN

Inleiding

In het crisisplan staan de (nood)maatregelen beschreven die het bestuur van het pensioenfonds kan nemen, als het pensioenfonds in een (financiële) crisissituatie terecht komt.

Vanaf 1 juli 2026 voert het pensioenfonds een solidaire premieregeling uit. Dit is een collectieve beschikbare premieregeling waarin de risico's onderling worden gedeeld. Financiële mee- of tegenvallers uit hoofde van beleggingsrendementen worden in het persoonlijk pensioenvermogen en solidariteitsreserve verwerkt door middel van vooraf vastgestelde verdeelregels, die aansluiten bij de risicohouding per leeftijdscohort.

In de financiële opzet van de solidaire premieregeling is helder vastgelegd hoe eventuele financiële tegenvallers uit hoofde van beleggingsrendementen opgevangen worden. Met het opstellen van een crisisplan bereidt het bestuur zich voor op mogelijke crisissituaties, waardoor vooraf goed is vastgelegd welke situaties van crisis het pensioenfonds onderscheidt en welke maatregelen het bestuur ter beschikking heeft om deze situaties te bestrijden. Hierbij maakt het bestuur voor zover mogelijk vooraf afwegingen ten aanzien van de mate van inzetbaarheid van de maatregelen, de volgorde van het inzetten van de maatregelen en een evenwichtige belangenafweging.

Een belangrijk onderdeel van het crisisplan is dat besluitvormingsprocessen helder zijn rondom situaties van crisis en dat er duidelijkheid is over de communicatie naar betrokkenen. Dit alles met het doel om in situaties van crisis een goede leidraad te hebben. Het crisisplan is geen plan dat automatisch zal worden uitgevoerd. Het bestuur zal maatregelen altijd afstemmen op de aard van de crisis en de specifieke omstandigheden van dat moment.

In de statuten van het pensioenfonds is opgenomen dat het pensioenfonds ten doel heeft het verlenen of doen verlenen van pensioenen en/of andere uitkeringen aan (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden, volgens bij één of meer pensioenreglementen te stellen regelen.

Daarnaast is opgenomen dat het bestuur bij het vervullen van zijn taak zich richt naar de belangen van de bij het pensioenfonds betrokken (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en overige belanghebbenden en dat het bestuur er voor zorgt dat alle belanghebbenden zich door het bestuur op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen.

Onderstaande omstandigheden beschrijven (financiële) crisissituaties van het pensioenfonds. Het bestuur ziet een situatie waarin de sponsor failliet gaat of om andere redenen wegvalt ook als een mogelijke financiële crisissituatie voor het pensioenfonds. In dit crisisplan is deze situatie echter niet meegenomen.

Financiële crisissituaties

Er is sprake van financiële crisissituaties in de volgende omstandigheden:

Het (verwachte) pensioen van de (gewezen) deelnemers ligt lager dan de ambitie

De ambitie voor het (verwachte) pensioen van de (gewezen) deelnemers komt overeen met 75% van de (geïndexeerde) gemiddelde pensioengrondslag bij een volledige diensttijd van 25- tot 68-jarige leeftijd. De kans op het behalen van deze ambitie bedraagt minimaal 50%.

De risicoblootstelling ligt buiten de vastgestelde grenzen

De maatstaf voor de risicoblootstelling voor de opbouwfase en lange termijn maatstaf in de uitkeringsfase is gedefinieerd als de afwijking van de gemiddelde gewogen reële pensioenuitkomst over de uitkeringsfase in slecht weer versus de uitkomst in de mediaan. De maatstaf voor de risicoblootstelling voor de opbouwfase en lange termijn maatstaf in de uitkeringsfase is door het bestuur vastgesteld op basis van de uniforme scenario'set met een aandelenvolatiliteit van 25 % en bijbehorend rendement.

Het vereist eigen vermogen komt op of onder het vastgestelde minimum

De operationele reserve vermeerderd met het vereist eigen vermogen bedraagt minimaal 0,9% van het persoonlijk pensioenvermogen.

De solidariteitsreserve is leeg of bijna leeg

Voor een financiële crisissituatie wordt een ondergrens voor de solidariteitsreserve van 2% gehanteerd.

De liquiditeit van de beleggingsportefeuille is onvoldoende

In extreme omstandigheden kan er sprake zijn van een extreme afname van de liquiditeit van de beleggingsportefeuille. Het bestuur beschouwt een dergelijke afname ten opzichte van de benodigde liquiditeit om aan de pensioenverplichtingen te voldoen.

Afwijkende financieel economische ontwikkelingen

Er is sprake van afwijkende financieel economische ontwikkelingen indien deze afwijken van hetgeen als normaal moet worden geacht voor het gedrag van beleggingen en welke niet vooraf volledig kan worden benoemd.

Indien hier naar het oordeel van het bestuur sprake van is

In afwijking van de hiervoor benoemde omstandigheden kan het bestuur te allen tijde zelfstandig op andere gronden besluiten dat er sprake is van een financiële crisissituatie.

Sturingsmiddelen in financiële crisissituaties

Gegeven de financiële opzet van de solidaire premieregeling heeft het pensioenfonds slechts beperkte sturingsmiddelen in financiële crisissituaties.

Indien de risicoblootstelling buiten de vooraf vastgestelde grenzen komt, neemt het bestuur zo spoedig mogelijk maatregelen teneinde de risicoblootstelling binnen de vastgestelde grenzen te brengen. De maatregelen kunnen een aanpassing van het beleggingsbeleid dan wel een aanpassing van de verdeelregels inhouden.

Vanuit de financiële opzet wordt het niveau van het vereist eigen vermogen vanuit de verdeelregels automatisch gerepareerd indien het onder de ondergrens daalt, voorzien de verdeelregels in de toevoeging aan de solidariteitsreserve en zou een liquiditeitstekort op basis van de beleggingsrichtlijnen worden geadresseerd door de fiduciair vermogensbeheerder in de maandelijkse bijstelling van de beleggingsportefeuille.

Het pensioenfonds heeft in aanvulling op deze sturingsmiddelen de volgende maatregelen ter beschikking:

- het tijdelijk aanpassen van de verdeelregels en/of het beleggingsbeleid (een dergelijke aanpassing is alleen mogelijk indien deze binnen de geformuleerde risicohouding blijft);
- het (tijdelijk) aanpassen van het beleggingsbeleid en/of de uitbreiding van beleggingsrichtlijnen aan de fiduciair vermogensbeheerder.

Eventuele maatregelen als reactie op financiële crisissituaties worden uitgewerkt door het pensioembureau in overleg met de bij het pensioenfonds betrokken (externe) deskundigen. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- a. in samenspraak met de bij het pensioenfonds betrokken (externe) deskundigen wordt duidelijk vastgesteld waarom er sprake is van een uitzonderlijke situatie;
- b. een afwijking van het beleggingsbeleid en/of beleggingsrichtlijnen wordt specifiek en limitatief vastgesteld;
- c. de duur van een afwijking van het beleggingsbeleid en/of beleggingsrichtlijnen waarbinnen de afwijking weer wordt opgeheven, is in de tijd begrensd en moet worden gespecificeerd;
- d. de beleggingscommissie en sleutelfunctiehouder risicobeheer moeten vooraf in de gelegenheid worden gesteld om over de voorgestelde afwijkingen te adviseren.

Indien het bestuur besluit tot maatregelen als reactie op financiële crisissituaties worden het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht hiervan onverwijld in kennis gesteld.

Niet-financiële crisissituaties

Er is sprake van een niet-financiële crisis als er een grote kans is dat het pensioenfonds haar activiteiten niet op een reguliere manier volledig kan voortzetten, waardoor de continuïteit van de dienstverlening aan belanghebbenden in gevaar is. Specifieke kenmerken voor een niet-financiële crisissituatie zijn:

- er is sprake van een plotselinge en onverwachte samenloop van omstandigheden welke een disruptief effect op operationele en/of governance aspecten van het pensioenfonds hebben;
- er moet snel worden besloten en snel worden gehandeld. Uitstel van besluitvorming kan ernstige gevolgen hebben voor het pensioenfonds en haar belanghebbenden;
- er moeten keuzes worden gemaakt. Een verkeerde keuze kan verstrekende gevolgen hebben voor het pensioenfonds en haar belanghebbenden.

Sturingsmiddelen in niet-financiële crisissituaties

Het pensioenfonds heeft verschillende maatregelen ter beschikking om in te zetten tijdens een niet-financiële crisissituatie:

- het oprichten van een crisisteam;
- een afwijkend besluitvormingsproces;
- extra communicatie.

Crisisteam

In een crisissituatie kan het noodzakelijk zijn om snel tot besluitvorming te komen. Als de normale organisatiestructuur de crisissituatie niet kan opvangen wordt een crisisteam samengesteld, die de overall regie voert in het beheersen van de gevolgen van de niet-financiële crisis.

Hierbij gelden de volgende afspraken:

- De oprichting van en de samenstelling van het crisisteam is een bestuurlijk besluit.
- Het crisisteam bestaat uit afdoende leden (en geledingen) om conform de statuten van het pensioenfonds tot geldige besluiten te komen.
- Het crisisteam bestaat in ieder geval uit:
 - de voorzitter en secretaris van het bestuur;
 - de sleutelfunctiehouder risicobeheer;
 - de directeur van het pensioembureau.
- Het crisisteam kan, afhankelijk van de aard van de crisis, worden aangevuld met:
 - voorzitters van relevante bestuurlijke commissies;
 - andere bestuursleden die specifieke expertise inbrengen;
 - medewerker(s) van het pensioembureau;
 - externe adviseurs (zoals communicatiedeskundigen);
 - medewerkers van uitbestedingspartijen (zoals de pensioenadministrateur).
- Het bestuur stelt een voorzitter aan voor het crisisteam.
- Het bestuur stelt een mandaat vast voor het crisisteam.
- De voorzitter van het crisisteam bereidt bijeenkomsten van het crisisteam voor en houdt het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht op de hoogte van de ontwikkelingen tijdens de crisis.
- Het crisisteam heeft zo vaak als nodig is (telefonisch) overleg.
- Waar nodig kunnen, op verzoek van het crisisteam, andere personen uitgenodigd worden (commissieleden, accountmanagers uitbestedingspartijen etc.).
- Het crisisteam maakt een risicoanalyse voor het pensioenfonds, toegespitst op de crisissituatie.
- Het crisisteam overlegt met uitbestedingspartijen over de impact van de crisis en de maatregelen die zij treffen.
- Het crisisteam schakelt met de communicatiecommissie over de communicatie naar verschillende belanghebbenden.
- Het crisisteam rapporteert over haar werkzaamheden aan het bestuur.
- Als de crisissituatie afdoende onder controle is, wordt het crisisteam door het bestuur opgeheven.

Besluitvormingsproces

In een niet-financiële crisissituatie kan het noodzakelijk zijn om snel besluiten te nemen. De reguliere vergadercyclus is hiervoor niet geschikt. Het bestuur wil evenwel zoveel mogelijk recht doen aan het beginsel van een gedragen besluitvorming. Daarom heeft het pensioenfonds de volgende governance structuur ingericht voor zaken die, omwille van urgentie, niet via de reguliere vergadercyclus kunnen verlopen.

Besluitvoorbereiding

De reguliere commissies blijven waar mogelijk hun taak continueren in de voorbereiding van besluiten.

Dit betekent bijvoorbeeld dat de beleggingscommissie het eerste aanspreekpunt blijft ten aanzien van het vermogensbeheer. De commissies vergaderen hiertoe zo vaak als nodig is, eventueel telefonisch.

Het crisisteam bereidt besluiten voor die specifiek zijn gerelateerd aan de crisis. Het crisisteam vergadert hiertoe zo vaak als nodig is, eventueel telefonisch.

Besluitvorming zonder mandaat

Niet-urgente voorstellen worden via de reguliere vergadercyclus voorgelegd aan het bestuur. Voor urgente voorstellen wordt het bestuur per e-mail om akkoord gevraagd. Hierbij geldt de volgende procedure:

- Het pensioenbureau verzendt een e-mail naar de leden van het bestuur met de relevante feiten en een voorstel hoe te handelen. Indien de leden van het bestuur niet op deze e-mail reageren, neemt het pensioenbureau telefonisch contact op.
- Het pensioenbureau maakt de balans op van de ontvangen reacties en tracht bij verdeeldheid tussen de leden van het bestuur op zo kort mogelijke termijn onderlinge consensus te bereiken.
- Bij consensus over het voorstel hoe te handelen wordt dit gecommuniceerd naar het bestuur en aansluitend in werking gezet.
- Het crisisteam besluit over de termijn waarbinnen bovenstaande procedure moet zijn afgewikkeld.
- Het bestuur bekrachtigt in de eerstvolgende bestuursvergadering het uitgevoerde voorstel.

Indien urgente voorstellen betrekking hebben op het vermogensbeheer, wordt de in de actuariële en bedrijfstechnische nota vastgelegde noodprocedure beleggingen gevolgd.

Besluitvorming met mandaat

Voor de onderwerpen waarvoor het crisisteam een mandaat van het bestuur heeft gekregen, wordt het bestuur achteraf per e-mail of via de reguliere bestuursvergadering op de hoogte gebracht van de genomen besluiten.

Prioriteiten

Het pensioenfonds heeft een lange termijn focus en tracht waar mogelijk vast te houden aan bestaand beleid. Echter, gelet op het risico van discontinuïteit in de dienstverlening aan belanghebbenden, heeft het pensioenfonds de volgende prioriteiten gedefinieerd

Pensioenuitkeringen

Het pensioenfonds ziet de voortgang van de uitbetaling van de reguliere pensioenuitkeringen als meest urgent, omdat verstoringen in dit proces verregaande consequenties hebben voor de betrokken pensioengerechtigden. Dit proces wordt door AZL uitgevoerd.

Liquiditeitsbeheer

Voor de continuïteit is het van belang dat het pensioenfonds over voldoende liquide middelen blijft beschikken om aan haar verplichtingen te voldoen. Dit betreft zowel de beschikbaarheid van liquide middelen, als de voortgang van de processen rondom het liquiditeitsbeheer. Bij deze processen zijn de pensioenadministrateur en de fiduciair vermogensbeheerder nauw betrokken.

Communicatie

In onzekere tijden ziet het pensioenfonds het als uitermate belangrijk voor het vertrouwen onder (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden dat er goede communicatie naar betrokkenen en de werkgever is. Bij dit proces is het pensioenfonds zelf betrokken.

Informatiebeveiliging

Tijdens een niet-financiële crisis is het soms nodig om work-arounds te zoeken rondom bestaande processen. Hierbij is het belangrijk dat de betrouwbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van de data gewaarborgd blijft. De belangrijkste data betreffen deelnemersgegevens. De processen waarbij deelnemersgegevens worden verwerkt, worden door de pensioenadministrateur uitgevoerd.

Verdere prioritering van activiteiten is mede afhankelijk van de aard en verdere ontwikkelingen van de crisissituatie. Het crisisteam is aangewezen om hierover besluiten voor te bereiden.

Communicatie

Communicatie over crisisplan

Via de website van het pensioenfonds zal duidelijk gemaakt worden dat het pensioenfonds een crisisplan heeft opgesteld.

Hierbij zal een link worden opgenomen naar het gehele crisisplan. In de begeleidende tekst zal benadrukt worden dat het bestuur het crisisplan hanteert als richtlijn, en dat het bestuur bij de inzet van de maatregelen altijd de omstandigheden van dat moment zal meewegen.

Communicatie in situatie van crisis

Wanneer zich een crisissituatie voordoet, worden alle betrokken partijen geïnformeerd. Voor deze communicatie zullen de reguliere communicatiemiddelen van het pensioenfonds worden ingezet.

Beoordeling op actualiteit van het crisisplan

Het bestuur beoordeelt jaarlijks het crisisplan op actualiteit. Aangezien het crisisplan onderdeel uitmaakt van de actuariële en bedrijfstechnische nota is deze beoordeling onderdeel van de jaarlijkse review van de actuariële en bedrijfstechnische nota.

Stichting Pensioenfonds Vopak

Westerlaan 10
3016 CK Rotterdam
Postbus 863
3000 AW Rotterdam

Telefoon +31 10 4002650

<https://pensioenfonds.vopak.com>